

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, helmik. 19 - Wed. Feb. 19, 1997

FINNISH AMERICAN WEEKLY

93. vuosikerta Vol. XCIII No. 7

65 cents

Kansainvälinen ydinonnettomuuksien valmiuskeskus Helsinkiin

Maailman terveysjärjestö WHO on perustamassa Helsinkiin kansainvälistä ydinonnettomuuksien valmiuskeskusta.

Säteilyturvakeskuksen yhteyteen tulevan toimiston tarkoituksena on avustaa WHO:n jäsenmaita valmiussuunnittelussa sekä onnettomuustietojen keräämisessä.

(Demari)

Kalevi Kivistö huippuvirkaan

Keski-Suomen läänin nykyinen maaherra Kalevi Kivistö ei lähde havittelemaan suurläänin johtovirkaa. Sanomalehti Länsi-Savon mukaan Kivistö on siirtymässä opetusministeriöön uuden kulttuuripoliittisen osaston ylijohtajaksi.

Kivistöstä tulee toinen kulttuuriministeri Claes Anderssonin (vas) alaisista johtajista. Anderssonin vastuualueeseen opetusministeriössä kuuluvat kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja opintotukiasiat sekä näiden alojen tukipoliittikka.

Kivistö on viime päivinä asti ollut maaherraveikkailussa mukana. Häntä on povailtu joko Länsi-Suomen tai Itä-Suomen suurläänin uudeksi maaherraksi.

Kivistö on tiukasti vastustanut suurläänihanketta. Valtion aluehallintouudistuksen valmisteluvaiheessa hän ärsyyntyi suunnitelmista niin paljon, että erosi vasemmistoliliitosta.

USA:n Suomen suurlähettiläs Derek Shearer: Ahtisaaren aloite tuo Clintonin ja Jeltsinin

Yhdysvaltain Suomen suurlähettiläs Derek Shearer arvioi viime viikolla pitämässään tiedotustilaisuudessa, että suurvaltajohtajien huippukokouksen siirtäminen juuri Helsinkiin johtui presidentti Martti Ahtisaaren erinomaisesta diplomaattisesta siirrosta.

Shearer paljasti, että presidentti Bill Clintonin ja Venäjän presidentti Boris Jeltsinin huipputapaamisen järjestämisestä Suomessa maaliskuun 20. ja 21. päivinä sovittiin nimenomaan Ahtisaaren aloitteesta.

Ahtisaari oli Shearerin mukaan muutamia viikkoja sitten ottanut häneen yhteyttä luettuaan raportteja Jeltsinin terveydestä ja mahdollisesta kyvyttömyydestä matkustaa. Ahtisaari oli tar-

jonnut Suomen hallituksen palveluja huippukokouksen järjestämiseksi Helsingissä.

Shearer oli toimittanut ehdotuksen heti Valkoiseen taloon, jossa se liitettiin vaihtoehtojen joukkoon.

Clintonin ja Jeltsinin tapaaminen piti alun perin järjestää vuorotteluperiaatteen vuoksi Yhdysvalloissa. Siksi Ahtisaari otti yhteyttä nimenomaan yhdysvaltalaisiin. Venäjän kanssa asiasta sovittiin Washingtonissa varapresidentti Al Goren ja pääministeri Viktor Tshernomyrdin neuvottelujen yhteydessä.

Shearer kiitteli Ahtisaaren diplomaattisia taitoja: entisenä korkeana YK:n virkamiehenä tämän on helppo ottaa yhteyksiä ja tehdä aloitteita. Suurlähettiläs korosti, että kylmän sodan päättymisen jälkeen kyse ei ole enää siitä, että Suomi olisi valittu min-

Suurlähettiläs Derek Shearer saa ensi kuussa isännöitäväkseen oman isäntänsä ja vanhan opiskelukaverinsa, kun presidentti Bill Clinton matkustaa Helsinkiin.

kään puolueetomuuden takia. EU-maan kohdalla se on jo historiaa, mutta Suomella on yhä puolellaan maantieteellinen asemansa.

Suurvalloilla on myös kokemuksia hyvistä järjestelyistä Helsingissä niin George Bushin ja Mihail Gorbatschovin kuin viimevuotisen ulkoministeritapaamisenkin osalta. Myönteiseen päätökseen saattol vaikuttaa myös se, että Shearerin mukaan rouva Hillary Rodham Clinton on jatkuvasti ylistänyt Helsinkiä viimekesäisen käyntinsä jälkeen. Presidentin omat hyvät muistot periytyvät 1970-luvun käynniltä. Shearer ennakoi, että presidenttien rouvat ovat myös vierailulla mukana.

Suurlähettiläs ei salannut iloaan siitä, että huippukokous tapahtuu hänen loppuaan lähene-

vällä lähettiläskaudellaan. Hän ja presidentti tutustuivat opiskellessaan vuoden Oxfordin yliopistossa Englannissa. Clintonin hallintoon Sheareria lähentää myös se, että hänen sisarensa on naimisissa Oxfordin vuoden kolmannen kumppanin eli apulaisulkoministeri Strobe Talbottin kanssa.

Presidentti Clintonilla on Suomessa myös epävirallista ohjelmaa. Clinton on puhunut voimakkaasti kaikkien yhdysvaltalaiskoulujen kytkemisestä internet-verkkoon, ja Valkoista taloa myöten tiedetään, että Suomi on ehtinyt asiassa pisimmälle maailmassa. Mikäli aika sallii, presidentti saattaa Shearerin mukaan vierailla jossain pääkaupunkiseudun koulussa tutustumassa asiaan.

RIITTA KORHONEN
(Demari)

This week in

THE FINNISH AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8 - 14

• SUUNTO
world's biggest compass maker

• Missing person!
Stig Häggblom is looking for David Bradley

• Summit to take place in Helsinki
due to President Ahtisaari's initiative

• New recording from Maria Kalaniemi

Suomen kieli kaipaa suojeluaamme

"Suomen kansalaisten suurelle enemmistölle suomen kieli on kulttuurisen identiteetin perustekijä. Se kannattaa Suomen kansan kollektiivista muistia. Kielen säilyttäminen ja sen käyttö symboloi kansan säilymistä ja luo uskoa siihen."

Näin luonnehtii suomen kielen merkitystä ulkomaiden asiantuntijoiden ryhmä, jonka Suomen Akatemia on valinnut arvioimaan Suomessa harjoitettavaa kielitutkimusta.

Asiantuntijaryhmä korostaa arviointiraportissaan, että niin suomen kieli kuin suomen kielen tutkimuskin ovat erottamaton osa suomalaista kulttuuria. Itse asiassa raportti ilmaisee asian vieläkin vahvemmin: ne ovat jopa välttämättömiä ehtoja tämän kulttuurin jatkuvalle olemassaololle.

Norjassa suojellaan omaa kieltä

Sivullisen silmä on tarkempi kuin talonväen. Suomalaiset itse ovat kyllä huolissaan maan taloudesta ja turvallisuudesta, mutta oman kulttuurinsa saati kielensä tulevaisuutta he tuskin murehtivat.

Kaikkialla ei olla yhtä huolestomia. Maailmanlaajui-

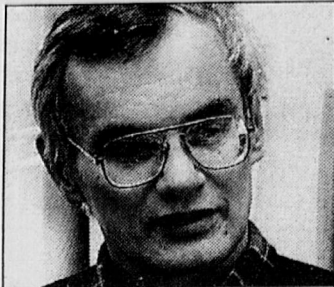
sesti englannin kielen ja angloamerikkalaisen kulttuurin ylivalta nähdään vaaraksi pienten kielten ja pienten kulttuurien säilymiselle.

Norjassa on aloitettu kielelliseksi ympäristönsuojeluksi kutsuttu kampanja, jolla halutaan lujittaa oman kielen asemaa suhteessa päälle tunkevaan englantiin.

Jopa Ranska on käynyt vastustamaan englannin vaikutusta, vaikka ranskan kielen ja ranskalaisen kulttuurin asema tuntuu järkymättömän vahvalta. Reaktiot ovat väliin liioiteltuja, jopa koomisiaakin. Oireellista kuitenkin on, että huoli oman kielen ja kulttuurin tulevaisuudesta on lisääntymässä.

Aivan sokeita ei Suomessaakaan olla. Suomen Kulttuurirahasto toteutti äskettäin kolmannen kulttuurinpuolustuskurssin.

Yhtenä alustajana ollut [Viron] presidentti Lennart Meri pohti kysymystä, tuottaako kulttuuri turvallisuutta. Hänen näkemyksensä mukaan ihminen kasvaa ihmiseksi vain kulttuurinsa sisällä ja siksi kulttuuri on ihmisen suojeleja. Mutta kulttuurin ja sitä kannattavan kielen säilyminen ei ole itsestäänselvyys: mikäli ihminen haluaa pysyä ihmisenä, hänen on vuorostaan suojeltava kulttuuria.

Vaikka suomalaisesta kasvaisi eurooppalainen tai kosmopoliitti, hän tarvitsee ankkurikseen vahvan kielellisen ja kulttuurillisen identiteetin. Tätä ei arvotyhjiöön ajautunut suomalainen yhteiskunta ole oivaltanut, kirjoittaa **Pentti Leino**.

Maailman kielten voimatasapaino on muuttumassa. Valtioiden rajat avautuvat ja maailma yhdentyy. Liittyminen Euroopan unioniin vahvisti suomen kielen asemaa kahdessaakin suhteessa. Ensinnäkin siitä tuli yksi EU:n virallisista kielistä. Ja toiseksi eurooppalaisen monikielisyys antaa suojaa englannin maailmanlaajuista ylivaltaa vastaan. Mutta onko suoja riittävä?

Uhanalaisiksi pienet kielet on saattanut viestintätekniikan kehitys. Ennen muuta

televisio toimii kulttuurisena hermokaasuna: sen kautta globaalinen valtakulttuuri muovaa paikalliskulttuureja.

Kenties sitäkin väkevämiksi osoittautuvat kansainväliset tietoverkot. Ne tarjoavat käyttäjilleen rajattomasti uutta informaatiota - englanninkielisenä. Monet pelkivät, että ajan oloon englantia alistaa kansalliset kielet.

Suomen kieli on jo pitkän imenyt uutta sanastoa englannista, ja anglismit on tulkittu osoitukseksi kielen alkavasta rappiosta. Tältä osin pelko on kuitenkin aiheeton. Lainasanat kyläkin muuttavat kieltä, mutta ei sitä heikennä sitä.

Todellinen uhka onkin muualla. Angloamerikkalaisen kulttuurin arvostus on johtamassa siihen, että suomi väistyy englannin tieltä erilaisten käyttöilanteiden kielenä. Sulun on avannut talouselämä, erityisesti kaupallinen mainonta. Mutta muutos on levinnyt myös julkishallintoon aina koulutusta myöten. Sen edetessä suomi menettää ilman muuta asemiaan korkeamman hengenviljelyn kielenä. Prosessi on hidas, mutta se etenee yhtä vääjäämättä kuin kasvihuone-

ilmiö.

Yliopistot katsovat kansainvälistyvän sillä, että ne korvaavat kotimaisilla kielillä antamaansa opetusta englanninkielisellä. Tietellisessä julkaisutoiminnassa suomen kielestä pyritään irti, mieluiten kokonaan. Moni koulu pyrkii vaihtamaan käyttökielensä englanniksi, ja samaa tavoitellaan jopa päiväkodeissa.

Tähän suuntaan toimii myös opetusministeriö. Olemme jo ottaneet käyttöön kansainvälisen ylioppilastutkinnon, mutta sen lisäksi ministeriö ajaa perinteisen suomen- ja ruotsinkielisen tutkinnon rinnalle niitä vastaavaa englanninkielistä tutkintoa. Englannin kieltä ollaan todella juurruttamassa suomalaisen kulttuurin.

Saman ideologian mukaisesti on mitoitettu se tila, joka koulutuksessa varataan oppilaiden omalle kielelle. Äidinkielen osuutta on systemaattisesti supistettu vanhan koulujärjestelmän ajoista, ja erityisen ankaraasti tunteja on karsittu lukiossa. Samalla kielen ja sen varaan rakentuvan kirj-

jatkuu seuraavalla sivulla

RAIVAAJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Periodicals postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

February 14, 1997

1 Finnish mark = US \$.2006

1 US \$ = 4.9846 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipaiuat

Helmikuun 19 p., Eija
Helmikuun 20 p., Heli, Helinä
Heljä, Hely
Helmikuun 21 p., Keijo
Helmikuun 22 p., Tuulikki,
Tuuli, Tuulia
Helmikuun 23 p., Aslak
Helmikuun 24 p., Matti,
Matias
Helmikuun 25 p., Tuija, Tuire
Helmikuun 26 p., Nestori
Helmikuun 27 p., Torsti
Helmikuun 28 p., Onni
Kalevalan päivä
suomalaisen kulttuurin päivä
Maaliskuun 1 p., Alpo, Alvi,
Alpi
Maaliskuun 2 p., Virve, Virva
Maaliskuun 3 p., Kauko
Maaliskuun 4 p., Ari, Arsi,
Aatro

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1997: \$978.70

Katherine Swordin muistolle

Sisko Rachel Syrjälä, Centerville, MA
Siskontytär Edith Syrjälä Eash, Watertown, MA
..... \$25.00
Frederick J. & Mary Ellen Syrjälä,
Centerville, MA \$25.00
Luoman perhe, New York, NY \$25.00

Tyynne Elizabeth Berkiön muistolle

Jenny Michaelides ja George Wisti,
Fitchburg, MA \$30.00
Onni & Helvi Johnson, Danielson, CT \$20.00
Urho Haapala \$10.00

Kaarina Mäen muistolle

Marita Cauthen, Royalston, MA \$5.00
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$5.00

Ed Hagelbergin muistolle

Ellen Jaakkola Wäänänen,
Mountain View, CA \$25.00

Jorma Kaukosen muistolle

Ellen Jaakkola Wäänänen,
Mountain View, CA \$25.00

Karl Lucander, Gardner, MA \$1.70

Kittos lahjoittajille!

SUOMEN ...

jatkoa edelliseltä sivulta

jallisuuden kulttuurinen merkitys on jäänyt yhä enemmän taustalle, ja oppiainetta on muovattu yleiseksi taitoaineeksi.

Koulu ei siis suinkaan ole pyrkinyt hillitsemään sitä kulttuuriympäristön muutosta, jota sähköisen viestinnän ekspansio yhä kiihdyttää. Päinvastoin se on johdonmukaisesti heikentänyt oman kulttuurin suojausta. Otsonikerrosta on ohennettu, ja samassa suhteessa suomalaisten kansallinen itsetunto on rapistunut.

Muut Länsi-Euroopan maat ovat valinneet toisen strategian. Niistä ainoakaan ei ole päästänyt äidinkielen asemaa koulutuksessa likimainkaan niin heikoksi kuin Suomi; muualla päämääränä on lujittaa kansallisia arvoja ja oppilaiden itsetuntoa.

Suomea hallitsee teknologinen ajattelu

Kielitaito ja monikielisyys ovat hyviä tavoitteita, mutta niiden saavuttamista ei edistä, että oma kieli työnnetään syrjään. Vaikka suomalaisesta kasvaisi eurooppalainen tai kosmopoliittinen, hän tarvitsee nykymaailmassa ankkurikseen vahvan kielellisen ja kulttuurisen identiteetin. Tätä ei arvotyhjiöön ajautunut suomalainen yhteiskunta ole oivaltanut. Sitä hallitsee yksipuolinen teknologinen ajattelu, jonka mukaan kieli on pelkkä kommunikointoväline. Oma kieltä pidetään jopa kansainvälistymisen esteenä. Seurauksena tietenkin on, että Suomessa allarvioidaan oman kulttuurin ja omien kansalliskielten merkitystä.

Toive asenteiden muutoksesta ei ole nationalismia, ei kansallista uhoa tai kansainvälisyyden vastaisuutta. Suomen kieltä ei voi pitää muuta kieltä parempana, mutta ei myöskään huonompaa: kielet ovat yhtä hyviä.

Äidinkielenään suomea puhuvalle suomi on kuitenkin ehdottomasti tärkein kieli. Se ei ole pelkkä yhteydenpitoväline, joka menettää arvonsa, kun siirrytään maan rajojen yli.

Äidinkieli jäsentää ihmisen kokemusmaailman, siihen nojaa hänen ajattelunsa ja luovuutensa. Itse asiassa hänen koko persoonallisuutensa ja identiteettinsä

rakentuu sen varaan. Ellei seään.

hän osaa nähdä sen merkitystä, hänen on vaikea

myöskään arvostaa omaa kansallista taustaansa, omia juuriaan ja jopa it-

Kirjottaja on Helsingin yliopiston suomen kielen professori.

PENTTI LEINO
(HS)

Sisukas suomen kieli

Turha huolehtia suomen kielen katoamisesta euro-kielen ja tietokoneslangin alle. Suosituimpienkin muotisanon on nimittäin äärettömän vaikea päästä pysyvästi suomen kielen tuhannen yleisimmän sanan joukkoon.

Kielen kärkipäässä nimittäin jököttävät sisukkaasti ikivanhat sanat, jotka ovat olleet jo Mikael Agricolan käytössä. Peräti 65 prosenttia tuhannesta yleisimmästä suomen kielen nykysanasta on tunnettu jo 1500-luvulla.

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen Raimo Jussila on laskenut, että tuhannen yleisimmän suomenkielisen sanan joukkoon on vuoteen 1979 mennessä mahtunut vain 11 tällä vuosisadalla syntyntä, ja sadan joukkoon ei yhtään.

Viime vuosisata oli nykyistä sanaisempi, sillä 1800-luvun sanoja oli tuhannen listalla puoleentoista sataa. Erityisesti listan kärkipää on varattu vanhoille sanoille; sadasta yleisimmästä sanasta tunnettiin 93 jo 1500-luvulla.

(SK)

Suomalainen elokuvahistoriikki romppumuodossa

Kinopalatsi on nimenä cd-romilla, johon on koottu laaja ja monipuolinen otos suomalaisen elokuvan saavutuksista. Hakuteos esittelee kahdella levyllä lähes tuhat suomalaista elokuvaa vuosilta 1920-1995. Kinopalatsi julkistettiin monin näyttein elokuvateatteri Illusionissa Helsingissä.

Kinopalatsin asiantuntijana on ollut Peter von Bagh. von Bagh tunnetaan monista aiemmista elokuvan suurteoksistaan. Kun hämä tietokirjat alkoivat painaa jo useita kiloja, eikä niitä Aamulehden silloisen arvostelijan Matti Apusen mukaan voinut enää kantaa ilman kahvoja, alkoi ajatus cd-romista itää asiantuntijan mielessä.

Cd-romille mahtuu kolminkertainen määrä tekstiä kuin mitä perinteiseen hakuteokseen voi sisällyttää. Uuden tekniikan turvin voidaan vielä yksityiskohtaisemmin antaa kuvaa suomalaisen elokuvan keskeisestä historiasta.

von Bagh korostaa Kinopalatsin olevan yhden miehen henkilökohtainen näkemys suomalaisen elokuvan saavutuksista.

(Demari)

ON YOUR WAY TO FINLAND, ENJOY THE HIGHEST STANDARD OF SERVICE.

If you're planning a trip to Finland to visit family or friends, make it a trip to remember. Fly Finnair.

From the moment you plan your trip, until a reservation is made and you return home safe and satisfied, Finnair wants your trip to be all you want it to be.

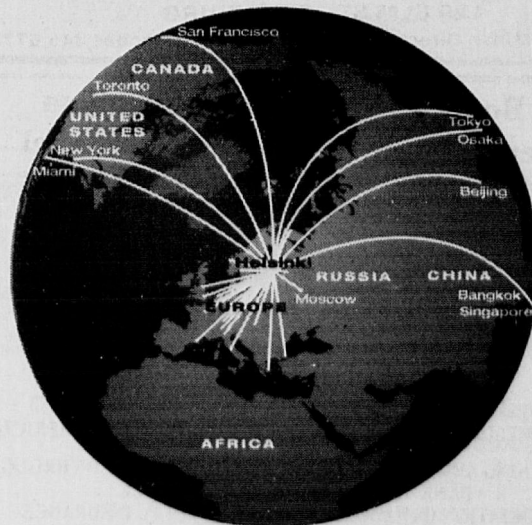
That's why our reservationists are quick and knowledgeable, our airport staff specially selected and trained, our onboard service award-winning and our aircraft comfortable and meticulously maintained.

It's also why we offer excellent connections to Finland. For information and reservations, call your travel agent or Finnair.

1-800-950-5000.

Uncommon concern for the individual

Finnair is a partner in the worldwide Delta SkyMiles™ program and smoke-free across the Atlantic. Visit our web site at <http://www.finnair.fi>

Taimi Kaarina Mäki

FITCHBURG, MA - Taimi Kaarina (Pirkkanen) Mäki, 77, 522 Mechanic St., kuoli helmik. 13, 1997 kotonaan lyhyen sairauden murtamana. Hän oli 1976 kuolleen Leino V. Mäen leski.

Hän oli syntynyt tammik. 17, 1920 Revonlahdessa Suomessa Topias ja Ida J. (Tuominen) Pirkkasen tyttärenä. Yhdysvaltoihin ja Fitchburgiin hän oli saapunut 1952.

Edesmennyt oli työskennellyt ompelijana Bay State Curtain Co.:ssa 25 vuoden ajan, jään eläkkeelle 1985. Hän kuului Messiah Lutheran seurakuntaan ja sen Suomalaiseen naisliittoon sekä perjantaisin kokoontuvaan suomenkieliseen raamatturyhmään. Hän oli myös Suomalaisen Kultaisen Iän Kerhon jäsen.

Ennen sairastumistaan Mäki oli työskennellyt Raivaaaja Publishing Companyn vapaaehtoisena postittajana.

Kaipaamaan jäi äidin, Ida J. Tiilikkanen lisäksi kaksi poikaa, Jorma T. Mäki, Merrimack, NH ja Antti T. Mäki, E. Swanzy, NH; kolme tytärtä, Anja L. Saariaho, Roslindale, Eila A. Eagle, Westminster ja Kerttu A. Mäki, Westminster; 13 lastenlasta; ja kaksi lastenlasten lasta.

Hautajaiset pidettiin Messiah Lutheran kirkossa. Hautausmaahan. Sawyer-Miller-Masciarelli Funeral Homes, 129 Elm St., huolehti järjestelystä.

Kukien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksella Messiah Lutheran kirkon muistotahastoon hyväksi, 750 Rindge Rd., Fitchburg, MA 01420.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345 6778

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

John A. Bosk, Sr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:
• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

George A. Nelson

FITCHBURG, MA - George A. Nelson, 75, 42 Klondike St., kuoli tammik. 7, 1997 Mariner Health Care of North Central Mass. keskuksessa. Hän oli syntynyt helmik. 26, 1921 Simon ja Lyyli (Taavela) Nelsonin poikana ja kävi koulunsa Fitchburgissa.

Nelson oli työskennellyt autonmyyjänä Lahti's autoliikkeen Leominsterissä. Eläkkeelle hän jäi 1986.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani. Hän oli innokas golfin pelaaja.

Kaipaamaan jäi kaksi poikaa, George A. Nelson Jr., Fitchburg ja Gary A. Nelson, Westminster; kolme tytärtä, Judith E. Anttila, Melbourne, FL, Linda L. Hill, Fitchburg ja Jeanne R. Nelson, Ashburnham; veli Simon Nelson, Leominster; kolme siskoja, Mary Lundigan, Claire Dillingham ja Kay Driscoll, kaikki Fitchburg; yhdeksän lastenlasta; yksi lapsenlapsen lapsi; sekä sisarusten lapsia.

Puoliso Ellen (Marden) Nelson kuoli 1966. Yksi lapsenlapsi kuoli 1991.

Moorcroft Funeral Home, 31 Myrtle Ave., huolehtihautausjärjestelystä. Hautausmaahan tapahtuu myöhempänä ajankohtana.

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Kuolleita**Esther V. Wantanen**

FITCHBURG, MA - Esther V. (Volentine) Wantanen, 73, 47 Wilson St., kuoli helmik. 10, 1997 UMass Medical Center'ssä Worcesterissa sairauden murtamana. Hän oli 1963 kuolleen Eino Wantasen leski.

Hän oli syntynyt lokak. 23, 1923 Edwardsville, IL:ssa Clarence ja Mabel (Wall) Voluntinen tyttärenä. Hän oli asunut Decatur, IL:ssa ja Lexington, KY:ssä ennen kuin muutti Fitchburgiin kymmenen vuotta sitten.

Edesmennyt oli päässyt Edwardsville High Schoolista ja oli työskennellyt kymmenen vuoden ajan Lexington Blue Garss Army Depotissa konttorivirkailijana, jään eläkkeelle 1970.

Kaipaamaan jäi poika Robert F. Wantanen, Madison, AL; kaksi tytärtä, Pamela S. Becker, Williamsburg, VA ja Patricia A. Wantanen, Lexington, KY; sisko Beverly Ludwig, Bellville, IL; lanko Edwin Wantanen, jonka luona edesmennyt asui Fitchburgissa; kolme lastenlasta sekä sisarusten lapsia.

Veli Clarence Voluntine Jr., kuoli 1992.

Bosk Funeral Home, 85 Blossom St., toimitti hautausmaahan Forest Hill hautaus-

maahan.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella: Diversified Home Services, 316 Nichols Rd., tai Alliance for Mentally Ill of N. Central MA, Inc., 88 Boulder Drive, kumpikin Fitchburg, MA 01420.

Valma H. Manackas

GARDNER, MA - Valma M. (Järvinen) Manackas, 83, Otter River Road, kuoli helmik. 7, 1997 sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt elok. 6, 1913 Gardnerissa Frank ja Elsie (Laitinen) Järvisen tyttärenä ja oli asunut paikkakunnalla koko ikänsä.

Päästyään Gardner High Schoolista edesmennyt jatkoi opintojaan Cambridge School of Nursing oppilaitoksessa.

Hän oli työskennellyt hattuuden osatajana sekä hattuoston kirjainpitäjänä entisessä Goodnow-Pearson tavaratalossa. Eläkkeelle hän jäi 1969.

Kaipaamaan jäi puoliso Peter J. Manackas; tytär Carolyn A. Losert, Shrewsbury; kolme lastenlasta ja kaksi lastenlasten lasta.

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY
452-1680

Hopewell Junction, NY
221-9234

Fishkill, NY
896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.

Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Deware Family Funeral Homes

Serving All Faiths & Nationalities

Deware Funeral Home

Wollaston Chapel
576 Hancock Street
Quincy, MA 02170

Hannel Funeral Home

Hannel Chapel
86 Copeland Street
W. Quincy, MA 02169

Directors

Scott Deware

Matthew Hannel

(617) 472-1137

Affordability Plus Service

Advanced Planning • Cremation Service Available

Services Rendered To Any Distance

Affiliated with the J.S. Waterman - Waring Funeral Homes

Hans I. Wattu

MAYNARD, MA - Hans I. Wattu, 82, Hird St., kuoli tammik. 24, 1997 Littleton House hoitokodissa Littletonissa. Hänen vaimonsa Gladys (Boeske) Wattu oli kuollut aikaisemmin.

Hän oli syntynyt Maynardissa Ivar ja Anna (Tuominen) Watun poikana ja oli asunut paikkakunnalla suurimman osan elämänsä.

Wattu oli kirvesmies ammattiltaan ja oli työskennellyt Porter Construction Companyn palveluksessa ennen eläkkeelle jäämistä.

Edesmennyt harrasti golfin pelaamista.

Kaipaamaan jäi kaksi tytärtä, Beth Nichols, Boxborough ja Jane Harvey, Berlin; poika Keith Wattu, Maynard; neljä lastenlasta, Kristin ja Courtney ZHarvey sekä Adam ja Bathen Nichols; useita sisarusten lapsia, heidän joukossaan Stephen Frank, Fulton, MD; sekä useita serkkuja.

Fowler-Kennedy Funeral Home toimitti hautaamisen.

Richard J. Matson

GARDNER, MA - Richard J. Matson, 68, 24 Wasa St., kuoli helmik. 1, 1997 Heywood sairaalassa.

Hän oli syntynyt marrask. 15, 1928 Fitchburgissa Toivo ja Leona (Moison) Matsonin poikana ja oli asunut suurimman osan elämästään paikkakunnalla.

Matson oli työskennellyt 42 vuoden ajan entisessä James Rive Paper Co.:ssa Fitchburgissa, jään eläkkeelle 1985. Vuosina 1989-94 hän pakka- si ruokaostoksia Gardnerin Super Stop & Shop ruoka-kaupassa.

Edesmennyt oli Korean sodan veteraani.

Kaipaamaan jäi poika Craig A. Matson, Gardner; tytär Kim Cernauskas, Westminster; veli Kenneth L. Matson, Holgate, NJ; kaksi lastenlasta; tati; ja sisarusten lapsia.

Hänen puolisonsa Pauline V. (Brideau) Matson kuoli vuoden 1996 kesäkuussa.

Hautausmaahan. Notre Dame hautausmaahan.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113

42 Main St., Newport, NH

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER

Monumental Works

DAVID J. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine

Puh. 207-743-2673

May**Funeral Service**

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA

Puhelin: 762-1509

Kemian tohtori Jorma Tokoi kuoli isoisan kotimaassa

Vain viisi kuukautta ehti uudessa kotimaassaan asua Oskari Tokoin pojanpoika, kemian tohtori Jorma Tokoi, kun hän kuoli 5. helmikuuta Kannuksessa, isoisan kotiseudulla. Tokoi syntyi 14. elokuuta 1931 Leningradissa, nykyisessä Pietarissa.

Jorma Tokoi oli Oskari Tokoin vanhimman pojan Nestorin ainoa lapsi. Kun hän oli kuusivuotias, isä teloitettiin Stalinin puhdistuksissa 1937 ja äiti karkotettiin. Poika joutui lastenkotiin Uralille. Seuraavan kerran hän tapasi äitinsä vasta aikuisena, 1950-luvulla, ja oli jo unohtanut suomen kielen. Myöhemmin äiti asui poikansa luona Harkovissa, kunnes kuoli 1970-luvun alkupuolella.

Jorma Tokoi pääsi opiskelemaan ja valmistui Kemian insinööriksi Lyovin teknillisestä opistosta. Hän jatkoi opintojaan ja väitteli myöhemmin tohtoriksi Moskovan teknillisessä korkeakoulussa aiheenaan maakaasuesiintymät ja niiden teollinen hyödyntäminen.

Maakaasusta tulikin Jorma Tokoilta elämäntyö. Hän työskenteli Neuvostoliiton ja sittemmin Ukrainan maakaasuteollisuudessa. Viimeksi en-

nen eläkkeelle jäämistään hän oli pitkään Harkovin maakaasuinstituutin varajohtaja.

Jorma Tokoi kävi ensimmäisen kerran isänsä kotimaassa 1992, jolloin Kannuksessa vihittiin Oskari Tokoi-museo. Myöhemmin hän muisteli liikuttuneena ensi kosketuksiaan kannuslaisiin lämpimänä heinäkuun iltana kaupungin rautatieasemalla. Siltä samalta asemalta oli isoisan perhe vuoden 1918 alussa lähtenyt matkalle, joka johti pitkään maanpakolaisuuteen - Nestori Tokoin, Jorman isän, tapauksessa lopulliseen.

Myös Amerikassa asuvien serkkujen ensimmäinen tapaaminen Kannuksen kesästä oli jäänyt lähtemättömästi Jorma Tokoin muistoihin.

Tuolloin hänen mielessään heräsi ajatus paluusta suvun juurille. Valmistelut kestivät neljä vuotta, mutta viimein kovia kokenut, väsynyt paluunmuuttaja perheineen tuli Kannukseen ja asettui sinne. Voimat eivät kuitenkaan enää riittäneet, vaan Jorma Tokoi kuoli vaikeaan sairauteen. Hänen vaimonsa Vera ja Jevgenia-tyttären perhe asuvat Kannuksessa.

Jorma Tokoin isoisa, Oskari Tokoi, syntyi 1873 Perhossa, Kannuksen naapuripitäjässä ja kuoli 1963 Fitchburgissa Yhdysvalloissa. Hän oli Suomen työväenliikkeen alkuaikojen keskeisiä johtomiehiä: muun muassa sosiaalidemokraattien kansanedustaja, eduskunnan puhemies ja SAK:n edeltäjän Suomen ammattiyhdistysten keskusjärjestön puheenjohtaja.

Oskari Tokoi oli kalvosmiehenä Amerikassa 1891-1900 ja maanviljelijänä Kannuksessa 1900-1910. Vuonna 1918 hän pakeni Venäjälle, liittyi Muurmanskin legionaan ja siirtyi lopulta Kanadan kautta Yhdysvaltoihin, jossa hän asui 1921 lähtien [kuuluen RAIVAAJAN toimituskuntaan].

Oskari Tokoin lapsista kaksi jäi Neuvostoliittoon. Nestorista tuli Leningradin yliopiston matematiikan lehtori ja Tyyne oli Skp:n puoluejohtaja Neuvostoliitossa. Kolme lasta muutti vanhempiensa mukana Amerikkaan ja heidän jälkeläisiään asuu siellä yhä.

Jorma Tokoi haudattiin Kannuksessa.

VEIKKO VÄNTÄNEN (HS)

Kirjoittaja on Kannuksen kaupungin kulttuurishteeri.

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
helmik. 22. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

D. Wells Duo soittaa

Kaikki tervetulle!
Finnish American Club of Saima

Ohjeita eläkeläisille luunmurtumien ehkäisemiseksi

BOSTON, MA - Pyrkimyksissään vähentää luunmurtumien johtavien kaatumisten lukumäärää Massachusettsin osavaltion terveydenhuoltovirasto (MDPH) kehottaa eläkeläisiä tutkimaan lääkekaappiansa sisällön. Monien lääkkeiden sivuvaikutuksena syntyy huimausta tai hämminkiä, joiden seurauksena askeleet saattavat horjahdella.

MDPH on pannut alulle luukadon tiedostamisohjelman, minkä pyrkimyksenä on antaa ohjeita, joiden avulla voidaan välttää luunmurtumien johtamia kaatumisia. Vuosittain noin kolmannes 65-vuotiaista tai sitä vanhemmista amerikkalaisista kaatuu, ja osa heistä vammautuu luunmurtuman seurauksena.

Luukato on syypäänä puoleentoista miljoonaan luunmurtumaan vuosittain ja aiheuttaa yli 10 biljoonan dollarin kulut.

Luukato on tauti, minkä seurauksena henkilön luut tulevat hatariksi, hauraksi ja helpolla murtuviksi. Noin 25 miljoonaa amerikkalaista kärsii luukatoa. Luukato johtaa lyhenemiseen, kumaraan selkään ja siitä kärsivä henkilö on alttiina luunmurtumille, joiden seurauksena liikkuvaisuus ja omin voimin toimeentuleminen hankaloituu.

Esimerkkeinä tasapainoon vaikuttavista lääkkeistä ovat hermostuneisuuteen ja masennukseen määrätty antidepressant-lääkitykset, samoin unettomuuteen annetut rauhoittavat lääkkeet ja sydäntautisille määrätty kalsiumia sisältävät ns. kanavan tukkijat. Jopa yk-

sinkertaiset antihistamiinia sisältävät nuhalääkkeet saattavat johtaa huimaamiseen tai tasapainon menettämiseen.

"Eläkeläisten pitää keskustella lääkärinsä kanssa kaikista lääkkeistään ja ottaa selvää niiden mahdollisista sivuvaikutuksista", suosittelee Harvardin yliopiston apulaisprofessori tri Douglas Kiel.

Kiel myös muistuttaa, että jos lääkkeen ottaminen on jostain syystä jäänyt väliin, eläkeläisten ei tulisi missään tapauksessa ottaa kaksinkertaista annosta seuraavalla kerralla. Hän suosittelee myös ns. "ruskean pussin koetta", uskoen että paras keino välttää lääkkeiden aiheuttamalta kaatumiskohtaukselta on varata aika omalta pääläkäriltään ja ottaa mukaan kaikki käyttämänsä lääkkeet ja käydä ne yksitellen läpi lääkärin kanssa.

Ohjeita kaatumisen välttämiseksi

Oheisia neuvoja noudattaen saattaa välttyä kaatumisista:

- Käyttäkää kumipohjaisia kenkiä

- Varmistakaa, että matot pysyvät paikallaan (poistakaa helposti liukahtavat pikkumatot)

- Poistakaa kaikki turhat tavarat kulkuväyliltä

- Välttäkää luikkaita lattia-avahoja

- Varustakaa kylpyamme ja suihku liukahtamista estävillä kumitarroilla

- Asentakaa riittävä valaistus (esim. yölamput ja taskulamput)

- Varustakaa raput kalteilla ja kylpyammeet ja suihkut ylösnousemista auttavilla käsitangoilla

- Teipatkaa sähköjohdot paikoilleen

- Välttäkää ulkona oloa pahalla säällä

- Rajoittakaa alkoholin käyttöä sekä juomista juuri ennen nukkumaan menoa

Aktiiviset elintavat saattavat eliminoida tai ainakin vähentää tiettyjä lääkityksiä. Voimistelusta on apua sekä fyysisesti että henkisesti.

MDPH on luonut erityisen maksuttoman hätänumeron, mistä eläkeläiset saavat tietoa ja neuvoja terveellisemmän elämän saavuttamiseksi. Numero on 1-800-95-BONES.

Seurakuntien uutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus HYVÄT UUTiset lähetetään joka sunnuntia aamu asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Helmikuun hengelliset tilaisuudet pidetään 9. ja 23. p:nä klo 2 i.p. Elm St. Lähetyskirkossa. Mukana pastori Mikko Tervo. Tervetuloa!

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikkulapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoina klo 2:00 iltapäivällä.

Messiah Lutheran seurakunta

Sunnuntaina, helmik. 23. p:nä klo 9:15 aamulla pyhäkoulu, high school-luokkalaisten sekä aikuisten raamattutunnit sekä Parenting with Purpose -ryhmä pasturin viirastossa. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 6:00 ilalla rukous- ja siunaustilaisuus sairaiden hyväksi.

Sanomalehti aina ajan tasalla

NORTH-END SUBARU-MAZDA

Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911 • 1-800-548-6699

ISUZU-SUZUKI
525 John Fitch Hwy., Fitchburg
(508) 345-1011 • 1-800-345-SAVE

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Elno E. Niinimäki
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Muotilajit syöneet sivakoinnin suosiota Hiihtotaito ei siirry geeneissä

Suomen Ladun toiminnanjohtaja Tuomo Jantunen on huolestunut suomalaisten lasten hiihtotaidosta. Murtomaahiihto ei sujukaan itsestään; asia on havaittu erityisesti eteläisessä Suomessa.

"Terveen liikunnan ja elämän kannalta perinteinen hiihtotaito on arvokasta kansallisomaisuutta. Seuraus näkyy varmasti, jos kehitys jatkuu tähän suuntaan", arvioi Jantunen.

Jokainen hiihtoa harrastava tietää, että laji antaa paitsi korvaamatonta peruskuntaa, niin myös vahvaa suhdetta ympäröivään luontoon. Lumisessa maassa hiihtoharrastusta on pidetty itsestään selvyytenä.

Hiihtotaito ei siis olekaan suomalaisten synnyinlahja, geeneissä siirtyvä perimä?

"Ikävä kyllä, suksille ei voi sentään suoraan hypätä, hiihtämään voi oppia vain hiihtämällä", muistuttaa Jantunen.

"Kun perusasiat jäävät oppimatta, niin satunnainen suksien kokeilu saattaa tuntua vastenmieliseltä. Muut liikuntamuodot ja erilaiset muoti-ilmiöt ovat ajaneet perinteisen hiihdon ahtaalle. Joukkuelajit, laskettelu ja lumilautailu keräävät suosiota jo sosiaalisten piirteidensä takia."

"Hiihto koetaan jotenkin yksinäiseksi touhuksi. Esimerkiksi perhelaturetkien ei kuitenkaan tarvitse olla päiväkausiin vaelluksia", sanoo Jantunen.

Laskettelurinne houkuttelee perheet

Jantunen pitää hiihtotaidon unohtumisen perussyynä koulujen olematonta hiihdon opetusta ja tietysti kodin malleja. Perhe viedään herkemmin laskettelurinteeseen kuin ladulle.

Tyypillinen suomalainen perinteisen hiihdon harrastaja on tällä hetkellä keski-ikäinen mies tai nainen, joka on harrastanut lajia pienestä pitäen.

"Heikkin ovat joutuneet opettelemaan paljon uutta välineiden kehityksen myötä. Hiihdosta on samalla tullut entistä hauskeempaa ja helpompaa."

Koululiikunnan elvyttäminen ja hiihdon palauttaminen entiselle sijalleen on Jantusen mielestä yksi yhteiskunnan keskeisimmistä tehtävistä tällä alalla.

"On järkyttävää todeta, kuinka olematon

Suomalaiset elvät ole norjalaisten tavoin syntyneet suksit jalassa. Hiihtotaito pitää opetella, mieluiten jo lapsena. Nykyisin Suomen lasten kansalliset lähinnä keski-ikäiset hiihtäjät.

koulu-ikäisten lasten hiihtotaito on erityisesti Etelä-Suomessa."

Tekniikka hyvä oppia jo lapsena

Suomen Latu järjesti tammikuun lopulla suuren suosion saavuttaneen kansainvälisen hiihtokoulun Helsingin Paloheinässä. Innostus oli valtava - tilaisuus veti paikalle satoja lauman myös toimittajia.

Muutaman tunnin kokeilun jälkeen hiihto sujui myös ulkomaalaisilta.

"Jotkut pääsivät juoneen yllättävän nopeasti. Välillä käväisi mielessä, että onkin peräisin Afrikasta..."

"On kuitenkin selvää, että aikuisena hyvää hiihtotekniikkaa on työläästi opetella. Perusasiat olisi hyvä oppia jo lapsena."

Pari hiihtopäivää koulussa ei riitä

Suomen Latu tekee hiihdon "lähetystyötä" tietenkin myös suomalaisten, etenkin lasten, parissa. Tällä hetkellä hiihtokouluissa on noin 20 000 lasta. Jantunen mielestä määrä pitäisi kymmenkertaistaa. Pari hiihtopäivää koulussa ei vielä riitä.

"Välinepula on yksi perusongelmista. Hiihtovälineet, niin kuin muutkin liikuntavälineet maksavat, joskaan hiihto ei kuulu kalleimpien harrastusten joukkoon. Hätiin voisivat tulla suksivuokraamot."

"Kunta ja valtio saattavat uhrata sinänsä hyvään asiaan, uimahalliin 100 miljoonaa, mutta kunnan alueella ei ole yhtäkään suksiparia käytettävissä. Koulujen ja liikuntavirastojen pitäisi pohtia ilmaisuokraamista."

(Demari)

Finnish American Club

6016 Delaware Ave.
New Port Richey, FL 34653

Maalisk. 1. - Kevättempaus tanssit klo 8 - 11 illalla. Just One soittaa.

Maalisk. 5. - Jäsenkokous ja pot luck klo 3 iltapäivällä.

Maalisk. 15. St. Urho's Dayn moikkaillallinen, ohjelma ja tanssit klo 6 illalla. Doris Rohl soittaa. Liput etukäteen.

Maalisk. 20. - Muotinäytös ja lounas klo 12 keskipäivällä. Liput etukäteen.

Maalisk. 25. - Lumilintujen piknikki Anderson Park Shelter 4:ssä keskipäivällä.

Lipputietoja saa numeroista: 849-6349, 848-0622 tai 942-3916.

Tiistai-iltaisin bingo klo 6. Torstai-iltaisin penni-bingo klo 6-8:30.

Skandinaaviset tanssijat torstaisin klo 10-12 aamupäivällä.

Suomalainen kuoro tiistaisin klo 12:30-1:30 iltapäivällä.

Suomalaisten pankkien tulokset voitollisia

Suomalaiset pankit ovat pääsemässä lamasta. Viime vuoden tulokset osoittavat kaikkien suurten pankkiryhmien tulosten kääntyneen voitollisiksi viime vuonna, Yhteenlaskettu voitto ylittää 2,5 miljardia markkaa.

Pankkien luottotappiot supistuivat viime vuonna 3,7 miljardiin edellisvuoden 5,2 miljardista markasta. Arvopaperikaupan vilkastuminen vaikutti toisena tekijänä voitollisiin tuloksiin. Perinteinen pankkitoiminta tuotti kuitenkin huonosti.

(Suomi-Seura)

Vanha matkailutotuus esiin

Suomi edelleen tuhansien järvien maa

Eteläisen Suomen matkailuväki aikoo nostaa uudelleen päivänvaloon vanhan totuuden tuhansien järvien maasta.

Järvi-Suomen tarjontaa pidetään niin monipuolisena, että sillä uskotaan olevan markkina-arvoa ulkomaillakin.

Vuoksen, Kymen ja Kokemäenjoen laaja matkailun yhteishanke on saanut nimekseen Järvi-Suomi 2001. Tavoitteena on vesistöön liittyvien matkailupalvelujen tuotekehitys ja markkinointi niin kotimaassa kuin ulkomaillakin.

Eteläisen Suomen kunnissa on enemmän tai vähemmän kateellisia katseltua Lappiin, joka on jättänyt järvet varjoonsa.

"Järvet ovat Suomen matkailun todellisen voimavara. Kehittämällä tiettyjen tuoteryhmien tarjontaa ja viemällä se yhteistyössä tehokkaasti markkinoille, voidaan alueen matkailijamäärä kasvattaa merkittävästi myös ulkomailla", sanoo

projektia vetävä Matti Boxberg.

Veteen voi liittää aktiivilomailua

Ensivaiheessa Järvi-Suomen palveluista esille on nostettu veneily, venevuokraus, vesiretkely, kalastus ja sisävesien matkustajalaivaliikenne.

Tällä hetkellä käytössä on kolme niin sanottua kumikanavaa, joiden avulla jopa 5 000 kilon veneitä voidaan siirtää maasta pitkin. Kumikanava toimii Pie-laveden ja Maaningan välillä, Mäntän, Jämsän ja Länkipohjan kolmiossa sekä Tampereella Näsijärven ja Pyhäjärven välillä.

Hankkeessa mukana oleva Tampereen kaupungin matkailutoimiston projektipäällikkö Jouko Mustosen mukaan veteen liittyvää aktiivilomailua pitää kehittää kuten Lappi on tehnyt talven osalta.

Eteläisessä Suomessa on katseltu kateellisesti Lapin suuntaan, sillä Järvi-Suomi on matkailumarkkinoinnissa jäänyt varjoon.

From the desk of Stig Häggblom:

Kaikkissa ihmisissä piilee jonkinmoinen taitelija.

Uskon tuohon, vaikka en olekaan tauluja maalannut. Kun nuorena urheilutoimittajana opin tuntemaan *Helsingin Sanomien* urheilusarjojen tekijän Tiikerin (Arvo Tigerstedt), tämä ystävällisesti ja kärsivällisesti tutustutti minut taiteen maailmaan.

Ymmärsin vähitellen, ettei maailma pyörinytkään vain urheilusuoritusten ja tulosten varjossa ja niiden toimeksiannosta. Elämään ja elämiseen liittyi muitakin arvoja, esimerkiksi taide-tekot.

Vuonna 1968, kun olin Meksikossa selostamassa olympiakisoja, kuulin jo puhuttavan Frida Kahlosta, mutta myytiäsi häntä ei ilmeisesti vielä oltu muovailtu sen vuoksi, että oli kulu- nut vasta 14 vuotta hänen kuolemastaan. Frida kuoli 1954.

Viime syksynä, kun kävin Meksikossa, kävin myös Fridan ja hänen miehensä Diego Riveran Sinisessä Talo- lassa, nyt kuuluisa museo.

Frida Kahlo (1907–1954) tunnettiin elinaikanaan Meksikon kuuluisimman taitelijan Riveran vaimona.

Yhdessä pariskunta taisteli työväenliikkeen riveissä suuren ja luonnonriikkaan maan demokratisoimiseksi.

Kommunistisen puolueen jäseneksi Frida oli liittynyt jo lapsena, 13-vuotiaana koululaisena.

Frida Kahlo sairasteli koko lyhyen elämänsä, mutta taisteli tuskiaan vastaan antautumalla taistelumelellä taiteen luojaksi. Niin poliitikassa kuin taiteessakin hän oli vallankumouksellinen taistelija.

"Maalaan sen mikä kulkee aivojeni läpi muusta välittämättä", on Frida Kahlo lausunut ja sen mukaan ovat myös syntyneet maailman- kuulut kärsimyksistä puhu- vat omakuvat, jotka nyt ovat helsinkiläisyleisön nähtävissä keväeseen saakka.

Vuonna 1984 lainsäädän- nön kautta Frida Kahlon teoksien liikkuminen ulko- maailmaan rajoitettiin. Fridan kuoltua 47-vuotiaana 1954 kesti kuitenkin aina 70-luvulle saakka ennen kuin Frida-kultti oli saanut varsinaisen jalansijan, ja osa hänen tuotannostaan oli jo lähtenyt maailman markkinoille.

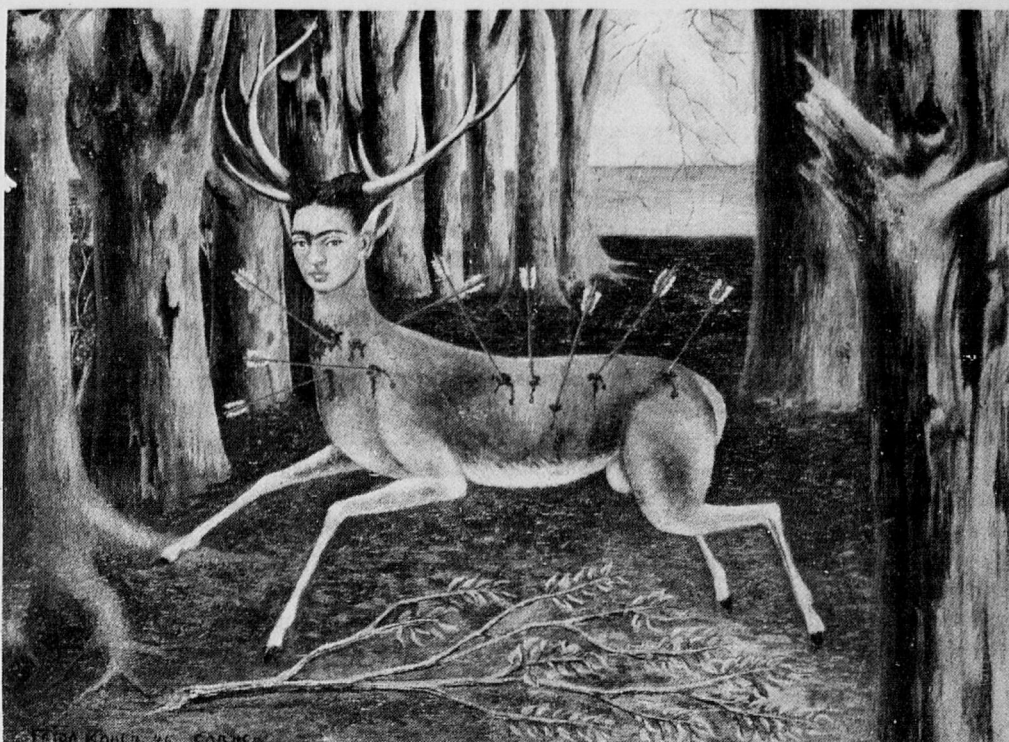
Teokset ovat erittäin kallit-

ta. Niistä maksetaan mil- joonia, myös dollareissa. Koko hänen tuotantonsa on noin 150 taulua.

Vain kerran, 1980-luvun

Frida Kahlo

valloittamassa koko Suomen

Tämän postikortin RAIVAAJAN kolumnisti toi marraskuussa Mexico Citystä. Tämän (Haa- voittunut eläin) Frida maalasi vuonna 1946.

alussa, on Frida Kahlon töl- tä ollut näytteillä Pohjois- maissa, silloin Tukholmas- sa.

Helsingin kaupungin taide- museon Frida Kahlo näytte- ly päättyy huhtikuun 23. päivänä. Näyttely käsittää 37 maalausta ja suuren

määrän Fridasta otettuja valokuvia.

Diego Rivera, joka vei Fridan vihille tämän ollessa 21-vuotias, on määritellyt Fridan taidetta näin: "Yhtä rakastettavaa kuin kaunis hymy ja yhtä julmaa kuin elämän kaikki katkeruus".

18. II-TALEHTI

IHMISET

Kärsimyksen kuningatar

Frida Kahlo

saapui kaupunkiin

Kärsimyksen palvottu kuningatar, taitelija Frida Kahlo on saapunut kaupunkiin. Kymmenet ihmiset tekivät eilen pyhäinvaellusret- ken Helsingin kaupungin taidemuseon ava- juisiin kiivon aittatähtien saarelle.

Frida verisenä aviovuotella Frida paksun pyörä ja nauttien lävistämä Frida nappi- almistien apinoiden keskellä. Frida murjai- nua muistuttavan imettäjän sylissä.

Mutta löytyy taitelijan tunteita muutamia kuin naisista masokistina. Elle sitten ylä- ynnä maaleista ja runo-asetelmien pasio- helehtimistä yrittä väkisin löytää kiivon symbo- lillista.

Kahlon näyttelyn saaminen tänne on ihme ja sarjassaan ylittämätön. En tiedä tuleeko uniikkiä sokeena koskaan enää tulevaisuu- dessa Suomeen. Tämä on suuri onni ja kunnia koko maalle, taidemuseon johtaja Tiina Kar- jalaan kommentoi.

Suoraavien kuukausien aikana nähdään, kuinka tehokkaasti mekko- ja -asusteiden mög- neetti vetää suomalaisia taideharrastajia puo- leensa. Kävijämääriä Karjalainen ei lähde veikkaamaan, mutta samoin odottavansa Kah- lon taitteja saapuvan taidemuseon kevään näyttelyyn hyvin paljon.

MILLA RAUTIAINEN
KUVAT
ILPO LUKUS

Kaikki Kahlon teokset eivät ole tuskaa täynnä. Tässä Omakuva kaulanauhan kanssa.

Kalle Aarikka ja I. onnellisista jo taitteja Frida Kahlo vaikutuksen jo a. nähdessään taitte

Alusasumuodissa jatkuu

Taiteella on merkittävä voima, kun se ottaa purrakseen. Miten Suomi ja Helsinki sai meksi- kolaisen Frida Kahlon näyttelyn kolmeksi kuukaudeksi on jo sinänsä jännä kertomus. Kun Fridan näyttely Helsingin kaupungin taidemuseossa avattiin tammikuun 27. päivänä, oli "kärsimysten kuningatar" jo siinä vaiheessa herättänyt niin paljon huomiota, että oli povatta- vissa ennennäkemätöntä yleisöryntäystä.

Kuva: Kappale Iltalehti

Laaja kultan salakuljetus ja veronkiertorikos paljastunut Suomessa

Suomessa on paljastunut laaja kultan sa- lakuljetus- ja veronkiertovyvyhti, johon on sekaantunut kymmeniä liikemiehiä, Ylen TV-uutisten raportin mukaan.

Kultaharkkoja on salakuljetettu vähintään 1 500 kiloa. Asia tuli ilmi, kun Ruotsissa tuli ilmi kultahuijaustapa.

Jutun koko laajuus ei välttämättä ole vie- lä selvillä, sillä verottajan ja Suomen kes- kusrikospoliisin tutkimukset ovat vasta al- kuvaiheessa. Kultaa on salakuljetettu en- sisijassa Ruotsista, mutta myös Saksasta. Joitain eria on tiettävästi tuotu myös Virosta.

Kultakaupan arvo on ollut ainakin 90 mil- joonaa markkaa, ja arvonlisäveroa on jätet- ty maksamatta noin 15 miljoonan markan arvosta. Kultaa on kaupattu bulvaani- yhtiöiden kautta eri puolilla Suomea. Yh- tenäistä liigaa ei ainakaan tässä vaiheessa epäillä.

Viime kesänä keskusrikospoliisi tutki myös laajaa kultan salakuljetustapausta. Tuolloin kultaa oli tuotu Suomeen salaa noin 450 kiloa, eli noin 30 miljoonan markan arvosta.

(STT)

The Finnish-American

RAIVAAJA

Destructive Forces

by Santeri Alkio
translated by Richard Impola

continues from last week

CHAPTER SIXTEEN

Sheriff Grönberg is temporarily replaced by a crooked official. A reconciliation scene between Hautala, an upright citizen, and Esa Karhu, a reformed puukkojunkkari, whom Hautala had once had jailed for driving off a horse without the owner's permission. Today's version would be stealing cars for a joy ride and abandoning them.

Sheriff Grönberg had been confined to a sick-bed in the grip of a contagious fever. When that was compounded by a rheumatism that showed no signs of easing, he consulted with a doctor and decided to go to Vaasa for treatment. A man named Stenfors was appointed to replace him. No one knew what he was like; his background was unknown to everyone.

Stenfors and Kalenius immediately became fast friends. They were almost always to be seen doing things together, most often drinking. Stenfors had been in the parish scarcely a week before everyone knew that he was a heavy drinker. When he began keeping company with Kalenius to boot, people feared the worst.

By this time people had become accustomed to report even minor crimes to Grönberg, who always took action to punish the transgressors. In addition Grönberg had played an effective part in relieving the general misery.

In those days the sheriff was forced to conduct auctions of attached properties daily. The disputes between contending parties in such cases often became so entangled that the sheriff needed great patience in straightening them out. Grönberg's perseverance in trying to establish the truth and justice in a case had often been a cause for wonder. Furthermore, if a panicky debtor somehow managed to get a decree from the governor stopping an already announced auction, Grönberg always observed such a decree religiously.

It was natural for the income of a sheriff to rise greatly in such times. But Grönberg voluntarily reduced his income in the following manner. When a poor

cottager's only cow fell under the auctioneer's hammer and went for a few markkas for lack of bidders, Grönberg often bought the animal himself and gave it back to the cottager.

For that reason the people had begun to half-deify him.

Soon after taking office, Stenfors became annoyed at the governor's many stop orders for auctions. They caused more work for him and sometimes a loss of money. He considered it stupid of the governor to issue such prohibitions. Soon the news spread that he had held auctions in defiance of stop orders. But since many of those affected were so poor that they could not pay a lawyer to lodge a complaint, and since it did no good to report the matter orally to the governor, his malfeasance went unchallenged. His drinking, the urging of Kalenius, and his success with such tactics made him increasingly bold. Soon he was a power in the parish.

The people were much involved with the sheriff in those days. The habit of reporting even petty thefts to his office continued in Stenfors' time, but he had been in the parish for scarcely three weeks when people were already complaining of his negligence in such matters. Others attributed his behavior to cowardice alone. The long and short of it was that Grönberg's recovery and return were awaited with longing and concern.

For some reason, Juho Valkola's efforts to obtain a mortgage had miscarried. He tried to renew the application, but the process dragged on for so long that his panicky creditors could not wait. They began a competition to get what they had coming.

Juho strove manfully, and succeeded in staying afloat for a while. But another letter of credit was foreclosed, and all the cattle on his farm were attached for sale. However, he managed to get a stop order on the sale from the governor.

He went with the paper to Stenfors, but the latter refused to talk to him. Juho set out for home planning to present the paper when the men showed up for the auction.

On the way he met Janne Hautala, who was heading for

the church village. Juho told him what had happened. Stenfors had still been in bed and sent word that he was seeing no one that day and that if Valkonen had some business with him, it could be conducted when he came to hold the auction. Esa, the sheriff's hired man, had told Juho that Stenfors had been gone all night in the company of Kalenius and a juror from Kujanpää. The juror had brought them home in the morning, and both gentlemen had been roaring drunk. Esa had predicted a bad day in the offing for Stenfors. Sheriff Grönberg himself would soon be returning home.

"And you brought back the paper, even though you went there to deliver it?" Janne interrupted Juho's long narration.

"Yes, because I couldn't get in to talk to him."

"Don't talk nonsense. Give me the paper and I'll take it to him, since I'm on the way there."

Juho dug out the paper, as pleased as if he had been given a cow.

"It's a lot of trouble for you."

"Trouble," Hautala repeated gloomily. "I couldn't care less about such trouble, my poor Juho. But it's really beginning to look as if I'll soon be a goner because of these papers. I'm living now at the mercy of others. I just wonder why they haven't already called in my debts. Well, they'll do it before spring, and then it's goodbye." Hautala was a guarantor in this case too.

He drove off. To Juho, Hautala now seemed more calm and patient than usual. In the midst of his own battles, Juho had reached such a state of indifference that even now, once the paper was out of his hands, he had the momentary feeling that all was well. When Hautala had mentioned "those papers," predicting that he too would come to ruin because of them, Juho recalled the time they had gone to Klitsi together, asking for a deferral of payment. The thought struck Juho like a bolt of lightning. He remembered Hautala saying, "It's disgusting to be mixed up with filth like that."

He felt a chill run through him, for he knew that Hautala had no inkling of the fact that Mikko Siikalahti had one of his letters of credit. Juho had meant

to pay for it with his own blood, if necessary.

Things had reached a pretty pass now. It was a wonder that Hautala had not flown into a rage.

But then Juho felt almost calm again. "It's good that he wasn't angry," he muttered to himself, and a feeling of vague indifference took full possession of him.

In the sheriff's yard, Hautala met Esa.

"Well, here's Esa," he said, just to make conversation as he tied his horse.

"That's right," said Esa, and the thought of an occurrence long ago caused his eyes to glow sharp and inquisitively. Janne seemed to have something on his mind, for when he had finished tying the horse, he stepped soberly up to Esa, took his hand clumsily, and said abashedly:

"Good day."

"Good day," Esa looked at him even more sharply.

"You're not angry with me about the old days?" asked Janne, with a forced smile. Esa felt a sense of relief, for he had expected Hautala to start in on his being, of all men, the sheriff's hired hand. That he could not have borne! But now he replied with a cheerful and open smile:

"Because you got on me for driving off with that horse, and beat up on me at Valce's wedding?"

"Yes, because of that. I've often felt like talking to you about that."

"Why bring up such silly old things...I deserved what I got. But as one of my father's distant relatives, you might have tried to teach and advise me in some other way, when you saw that there was no one else to do it."

"Would you have taken my advice?"

"Who knows? But at least I wasn't a fool or a thief, and it was wrong to send me to jail for that. You could have sent me there for getting into fights." Esa was becoming more gloomy. Soberly, almost humbly, Janne replied:

"That's the truth, you never were a thief. My conscience has often bothered me about that, and that's why I've always wanted to ask your forgiveness."

"Driving off a horse the way I did was such a common thing.

And it still is."

"That's just it! If things were as they should be, the majority of young men would wind up in jail for doing it."

"I thought so too, and that's why it made me so angry." Esa's pale cheeks reddened slightly. "When I was the only one punished, and was called a thief to boot."

Janne fumbled for Esa's hand again.

"Well, forget it and forgive me. It's no longer a blot on your reputation, for everyone knows they were youthful mistakes. Now they consider you an honest, decent man."

Esa looked right at Hautala to see if there were any mockery in his words.

"I'm not really anyone to praise," he said smiling, "but you used to think me a poor excuse for a man, and up to now I thought you still did." He fell silent, and Janne took out his smoking paraphernalia.

"You were mistaken. But let's light our pipes and forget the past once and for all. Is the gentleman up yet?"

Esa looked toward the window.

"Not likely."

"Has he been drinking again?"

"He and Kalenius came back from Kujanpää in the small hours of the morning. Kalenius is asleep too."

"Won't Grönberg be better and be coming home soon?"

Esa explained that Grönberg had already been better when he had been to see him last week, but there was still no news of his return. However, Esa was expecting him any day.

"I'm going to wake them up. I haven't got time to wait," said Janne and went inside.

Master Stenfors had fallen so much even in the servants' esteem that the maid did not say a word to prevent Hautala from entering the sheriff's room. Kalenius was sprawled on the bed, but Stenfors had gotten up and was washing his face.

"You can't come in here yet!" he shouted as Hautala entered.

Janne said he did not have time to wait. He took the paper from his pocket, spread it out on the table, and explained:

turn to DESTRUCTIVE page 14

FinnFest USA '98 general meeting March 8

There will be a FinnFest USA '98 general meeting on Saturday, March 8, 1997, at 10 a.m. in the town of Derry (NH) public library, 64 E. Broadway (Route 102). All Finnish Americans, Finns living in America and others interested in the culture and history of Finland are cordially invited to attend.

FinnFest USA '98 is going to be held at the University of Southern Maine, Gorham/Portland, Maine, July 9 thru 12, 1998. It is a great opportunity to participate in the largest Finnish American event in the Northeast.

The last general meeting held on Jan. 11, 1997, at Derry brought forth 37 people who braved the coastal snow squalls. Later that day the weather cleared nicely.

Much work was accomplished on our incorporation effort. Support of our by-laws was unanimous.

Included in the by-laws was the definition of the membership in FinnFest USA '98. It was decided that a one time membership fee of \$20.00 per person be established. Members would become part of the corporation FinnFest USA '98, would be eligible to vote at meetings and would be on the membership mailing list. We solicit your support by becoming a member.

You may forward your membership check to our corresponding secretary: Karen Hakala, 11-G Goldthwaite

Road Apt. 11, Worcester, MA 01605.

Reports were made by officers, directors and those committees thus far established.

The program committee is chaired by Majja Mård and is being assisted by Carol Pärssinen, Eva Hirvi, Irene Kamila and Rudy Honkala. They are actively in communication with performers and artists from Finland as well as program prospects in USA.

The Tori (Marketplace) committee is being chaired by Mahlon & Barbara Linscott and is in the midst of the planning details for the facility and the support equipment necessary to start the Tori.

The registration/housing committee has held a planning workshop session and will continue efforts in the second quarter of 1997.

All committees are in need of additional help. We are inviting people to come aboard, to join us in this interesting and exciting opportunity to plan and prepare for this major Finnish American event in the Northeast.

The ad-hoc theme committee along with the membership have come up with our theme and logo. The theme is "Celebrating our Finnish Legacy." The logo is a graphic portrayal of a Maine lighthouse with the FinnFest USA '98 wording and the theme.

Henry Hirvi
President
FinnFest USA '98

Ambassador Derek Shearer: Ahtisaari initiative will bring Clinton and Yeltsin to Helsinki

According to Ambassador to Finland Derek Shearer, Finland's president Martti Ahtisaari is responsible for Helsinki being chosen as the meeting place for the March summit of president Bill Clinton and Russia's president Boris Yeltsin.

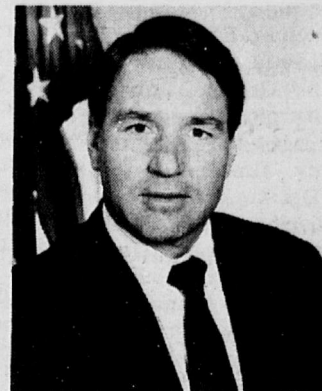
In a press conference held in Helsinki last week Shearer stated that Finland was chosen for the March 20-21 summit because of the initiative of Ahtisaari. Ahtisaari had contacted Shearer a few weeks ago after reading reports on Yeltsin's poor health and being concerned that he was not able to travel long distances. Ahtisaari offered the services of Finnish government so that the summit could take place in Helsinki.

Shearer then forwarded the suggestion to the White House where it was included in the possible meeting places.

The summit had originally been scheduled to take place in the US, and that is the reason why Ahtisaari specifically contacted the US officials. Vice president Al Gore presented the offer to Russian prime minister Viktor Chernomyrdin during their talks in Washington in the beginning of February.

Shearer praised Ahtisaari's diplomatic know-how: as a former top UN official he knows how to make contacts and take initiatives. The ambassador stressed that in the post cold war era Finland was not picked because of its neutrality. This is historic for an European Union country, but the fact is Finland is important due to its geographical location.

Shearer added that both parties have been pleased with the professional arrangements during their earlier encounters in Helsinki. Another plus could be that according to

Ambassador Derek Shearer

Shearer, first lady Hillary Rodham Clinton has been praising Helsinki ever since her visit there last summer.

During the March summit unofficial programming is also being planned for President Clinton. Clinton is promoting the idea of connecting all American schools to the Internet, and the White House is well aware that Finland has advanced in this area further than any other country in the world. If time allows it, the president might visit some Helsinki school to witness how this works in reality.

(Demari)

FATA announces translation competition

NEW PALTZ, NY - FATA (Finnish-American Translators Association) is pleased to announce a translation competition for its members.

The prize will be awarded for the best translation of Finnish or Finnish-Swedish prose or poetry. Entries may be short stories, excerpts from novels, poetry, or drama. Non-fiction (biography or essays, for example) of sufficient literary merit to stand comparison with creative expression may be entered in the competition.

Entries must be postmarked no later than May 20, 1997.

Only one entry of 50 pages of prose or 35 pages of poetry in translation may be submitted. Short story and poetry entries may include the work of more than one author. Only one copy of the original and the translation are required. This particular translation may not have been previously published in the

English language.

The prize for the winning entry will be publication by FATA.

The majority of FATA Board members feel literary quality to be the most important criterion in judging entries. The initial judging will be done by Stewart Benedict, former editor of the literary section of the Jersey Journal, editor and author of a number of books, playwright, and book reviewer for a national weekly publication. Entries will be checked for accuracy of translation, but effective expression in English should not be sacrificed to the demand for a near-verbatim rendering.

For further information regarding the competition and FATA membership, contact FATA, 20 Du Bois Road, New Paltz, NY 12561. Phone 914-255-6678. E-mail impolar@matrix.newpaltz.edu

FATA

Grandson of Oskari Tokoi dies in Finland

Oskari Tokoi's grandson Jorma Tokoi, Doctor of Chemistry, lived only five months in his new homeland. He died February 5 in Kannus, Finland, the area of his grandfather's birthplace. Jorma Tokoi was born August 14, 1931, in Leningrad, now St. Petersburg, Russia.

Jorma Tokoi was the only child of Oskari Tokoi's eldest son, Nestori. When he was six years old, his father was executed in 1937 during the Stalin purges and his mother was exiled. The young boy was sent to a children's home in the Ural mountains. He was already a grown man when he met his mother again. This was in the 1950s and he had forgotten his Finnish. Later on the mother lived with her son in Harkov, where she died in the early 1970s.

Jorma Tokoi was able to study and became a chemical engineer at the technical in-

stitute in Lyov. He continued his studies and later on defended his doctoral thesis at the Moscow technical institute focusing on natural gas deposits and their industrial use.

Natural gas lead Jorma Tokoi to his life-long vocation. He worked in the Soviet Union and later in Ukraine in the natural gas industry. Prior to his retirement he was the vice-director of the natural gas institute in Harkov.

Jorma Tokoi visited the land of his forefathers the first time in 1992, when the Oskari Tokoi Museum was dedicated in Kannus. Later with great emotion he remembered his first encounter with the people of Kannus on a warm July evening at the city's railway station. From that same platform the family of his grandfather had left in the beginning of 1918 on a journey that led to a long exile - for Nestori Tokoi,

Jorma's father, the final journey.

Also the meeting of his American cousins during that summer in Kannus left an indelible mark on Jorma Tokoi's memory.

It was at that time that he thought about returning to his ancestral roots. Preparations took four years, but finally after many hardships, the tired reimmigrant came to Kannus with his family and settled there. The strength, however, was gone and Jorma Tokoi passed away after a difficult illness. His wife Vera and daughter Jevgenia with her family live in Kannus.

Jorma Tokoi's grandfather, Oskari Tokoi was born 1873 in Perho, the neighboring town of Kannus, and died in 1963 in Fitchburg in the U.S. He was a central leader in the early labor movement of Finland: serving as a Social

turn to JORMA TOKOI page 10

Suomi College to hold liturgical design workshop

HANCOCK, MI - On March 15 Suomi College will hold a day-long workshop on liturgical design. "Space, Place, and Liturgical Design" will focus on historical and contemporary issues in the theology of worship and how these issues are reflected in liturgical art and design as well as the worship space.

Rev. Richard Elvee, chaplain at Gustavus Adolphus College, and Grant Gilderhus, noted liturgical designer, are the featured speakers along with Rev. Jimalee Jones of Gloria Dei Lutheran Church in Hancock and Rev. Michael Laakko of Mission United Lutheran Church in Pelkie.

The workshop is made possible in part by a grant from the Lilly Endowment through the Evangelical Lutheran Church in America's Division for Higher Education and Schools. Registration fee for the workshop is \$10/person (free to clergy); the registration deadline is March 10. Please call Suomi College at 1-800-682-7604 for more information or to register.

The presentations and panel discussions included in the workshop are designed to stimulate thinking and discussion about space and place as it relates to liturgical design. Pastors, church council members, worship/building/social ministry committees, as well as artists and theologians are encouraged to attend and will take fresh, creative ideas back to their congregations and homes.

Richard O. Elvee was born in Michigan, graduated from high school in Buffalo (N.Y.) and attended college in South Carolina. The son of a preacher, Elvee earned a B.D.

degree at Northwestern Lutheran Seminary in St. Paul (MN). In 1962 after serving three years as pastor of Crosslake Lutheran Church in Crosslake (MN), he became chaplain at Gustavus Adolphus College, St. Peter (MN).

In addition to his duties in Christ Chapel at Gustavus Adolphus, Chaplain Elvee has taught courses in 19th century intellectual thought, English naturalists from White to Darwin, and biographies of 20th century physicists as well as courses on Luther, Bonhoeffer, and biblical literature. He has played an integral role in the annual Nobel Conference at Gustavus since its inception, and since 1981 has been Nobel Conference Program Director. He is a member of The American Academy of Religion and The American Association for the Advancement of Science.

Grant Gilderhus is founder of Vista III Design of Bloomington, Minnesota, a liturgical design and consulting firm with more than thirty years experience in designing church interiors and furnishings. He holds a B.A. from Carthage College and attended Northwestern Lutheran Seminary. His seminary education has been an asset in his producing significant, meaningful design for churches. According to Gilderhus, "Each building should be created as a working harmony of space design, furniture and furnishing design, and well planned use of selected architectural arts (tapestries, sculpture, murals, stained glass, etc.) Often it is the attention to these details

that makes for an exceptional building..."

Thanks to a grant from Lutheran Brotherhood, the Suomi International College of Art + Design is incorporating a liturgical design component in the new fine arts and design baccalaureate curricula. This component will enrich course offerings through workshops with known liturgical artists, support the spiritual and creative desire of art and design students; provide an environment in which to stimulate student/public interest in and knowledge of liturgical art and design through exhibitions; and begin to establish Suomi College as a center for liturgical art and design studies locally, regionally, and nationally.

Suomi College

JORMA TOKOI

from page 9

Democratic member of Parliament, speaker of Parliament and chairman of the central committee of the Finland's labor unions, the predecessor of today's SAK.

Oskari Tokoi was a miner in America in 1891-1900, and a farmer in Kannus in 1900-1910. In 1918 he escaped to Russia, joined the Murmansk Legion and finally migrated by way of Canada to the United States, where he lived from 1921 on. (He was a member of RAIVAAJA's editorial staff from 1922 to 1949).

Two of Oskari Tokoi's children stayed in the Soviet Union. Nestori became a lecturer in mathematics at the University of Leningrad and Tyyne worked for Finland's Communist Party in the Soviet Union. Three children moved to America with the parents and their descendants still live there.

Jorma Tokoi was buried in Kannus.

VEIKKO VÄNTÄNEN (HS)

The writer is the cultural secretary of the city of Kannus.

86 years ago

Growth of Fitchburg's Finnish Colony

Second Largest in the Country - Ambitious and Trifty

"Teaching coming Americans the English language," was the subject of a paper recently read at the Y. M. C. A., by A. F. Greene of this city, and it was such an interesting description of the association's work along educational lines and of the growth and importance of the Finnish colony in this city that it is herewith reproduced:

"The work of the several Young Men's Christian associations in the country in teaching immigrants the English language as soon after their arrival in this country as possible is attracting attention in many quarters. The work is all the more effective because it is done, not as an emotional outburst of philanthropy, but upon a systematized method with a perception of future, lasting, beneficial results, not only to the immigrants, but through them to the whole country which they have chosen to be their home.

"These associations are getting in touch with each other in this work as in other departments of Y. M. C. A. work. It has not the compulsory feature of our public evening schools; but as the law does not require the attendance of men whose ages exceed 18 years, one sees the fields of opportunity open to men and women for preparing the thousands of immigrants, both men and women, for good citizenship, by helping them get a speak-

ing and writing acquaintance with English.

"The Young Men's Christian association of Fitchburg is not behind other associations in this work. The situation here is peculiar, but the noble-hearted young men are equal to the seemingly hard conditions. A word or two as to these conditions and the present status of the men whom they are helping.

"Fitchburg is a city that the census of 1910 showed to be of less than 38,000 inhabitants. The daily work and hundreds of tenements of these people are crowded into a three-mile-long, narrow, crooked valley of the Nashua river. More than one-ninth of these people are Finlanders who leave native homes to find other homes where the exactions of the Russian government are unknown. They are a home-loving and home-making people. They want to own their own homes, to cultivate their own farms and gardens, to carry on business among themselves and with all other people who will trade with them.

"To prove the home-loving nature of these people, an examination of the city clerk's records show that this one-ninth of the city's population furnished one-sixth of all the marriages in this city in 1910, and this, notwithstanding a good proportion of the people here are French, Italians, Greek, Armenians, Syrians

turn to GROWTH page 14

Historical committee meets

The Northeast Finn-Am Historical Committee, which was formed at the last Finn Fun Weekend in Vermont in November, 1996, met at the Kaleva Home in Fitchburg on Saturday, February 8.

Elected as officers were Burton Jernstrom, chairman; Barry Heiniluoma, vice-chairman; Karla Tate, secretary; and Kalevi (Cal) Urponen, treasurer.

The meeting adopted preparation for FinnFest '98 as its first focus. Exhibits and lectures could cover not only the many different types of em-

ployment, but also the varied organizations that existed during the last century of Finnish-American life in the Northeast.

Funds for carrying out such plans are needed and anyone wishing to support the committee's work are asked to send \$5 for membership to Kalevi Urponen, treasurer, at 36 Tobey Road, Dracut, MA 01826.

The next meeting will be held on April 12, 1997 at the Kaleva Home, 107 Mechanic St., Fitchburg at 11 a.m.

Roy Helander

RAIVAAJA

SUBSCRIPTION
AND/OR
ADDRESS CHANGE

NAME _____

ADDRESS _____

New subscription _____ Renewal _____

Payment \$ _____

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Phone: 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

FINNISH-AMERICAN REST HOME
AMERICAN-FINNISH NURSING HOME
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461
TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere at affordable rates. Call or write for further information.

Can we find this writer?

Events subject to change without notice

In the nimble hands of Maria Kalaniemi, the often misunderstood squeezebox becomes a thing of wonder. A master of the five-row and free-bass accordion, the 32-year-old Finnish firebrand has been a leader of her country's folk music revival for over a decade, astounding audiences in Finland and abroad with her ability to clumb untold heights of expression with her instrument.

On IHO (HNCD 1396), her second solo album and her first for Hannibal Records, she energetically takes off from the fertile breeding ground of Finnish folk and incorporates elements of classical, folk, jazz and rock into her own brand of distinctive contemporary music. A maverick innovator as well as a traditionalist, Kalaniemi never lets her virtuosity upstage the inherent beauty of the song, as she pumps, squeezes, caresses and coaxes heavenly melodies from her material with masterful ease.

IHO's supporting cast includes fellow members of the Sibelius Academy Folk Music Department, including the acclaimed Finnish group, Aldargaz.

Aldargaz members include Olli Varis on acoustic and electric guitar, Timo Alakotila (from Finnish group JPP) on piano and harmonium, Arto Järvelä (also from JPP) on Violin, Tapani Varis on acoustic bass, and Petri Hakala on mandolin.

The album features Maria's arrangements of traditional Finnish songs (such as "Istunpa Sänky's Laitalla") as well as original compositions (such as "Slingerdansin" and "Softas Flykt") that, while grounded in tradition, have a distinctly modern sensibility. Both Varis and Alakotila have contributed arrangements for some of the songs on IHO, and three of the tunes are stunning Alakotila originals.

Born in Helsinki in 1964, Maria Kalaniemi has been playing five button accordion since the age of eight. Encouraged by her grandmother, she spent eleven years in classical training, rapidly developing and fine tuning her technique. Her curiosity for adventure emerged early in her studies as Maria discovered a fascination for folk music, a genre frowned upon by classical music teachers. In spite of discouragement from her music school, Maria sought folk training and performed in public dances. This classical/folk quality has always been quite uncommon among accordionists, as the two camps tend to remain separate, but working in both areas gave Maria a unique perspective and set the stage for what would be a challenging future.

She joined Heikki Laitinen's newly established Folk Music Department at the Sibelius Academy in 1983, while de-emphasizing her studies in

classical music. The program opened up the brave new world of Finnish folk music, and this formal and innovative folk training proved to be a major turning point for Maria. Her training focused on knowledge of tradition, improvisation, and multi-instrumentalism, as well as mastery of the chosen instrument. While progressing rapidly in her accordion skills, Maria also studied mandolin, violin and kantele, as well as composition.

One of Maria's first projects at the Academy was the formation of the group Niekku in 1983. Composed of almost all women, they set out to reinvent folk music, and their three albums and numerous concerts at home and abroad established them as leaders of the "New Finnish Folk" movement.

Ever searching for new challenges, Maria left the band in 1989 and headed for France to study for a short time with accordionist Marcel Azzola.

Upon Maria's graduation from Sibelius Academy in 1990, her pursuit of innovation led her to investigate the use of left hand free-bass melodies, a technique used exclusively in classical music performances. Two years later she mastered the technique, thus achieving unique status in Finland and perhaps the world.

1992 saw the Finnish release of Kalaniemi's first solo album (issued stateside by Green Linnet's Xenophile label two years later). Accompanied by an all-star cast, her self-titled debut featured traditional Finnish and Swedish tunes, polkas, tangos, Balkan arrangements, as well as original compositions. This multifaceted work won ecstatic critical acclaim in North America and parts of Europe and hit #8 on the European World Music Charts. The resulting interest has taken her to folk and accordion festivals around the world, including Xenophile's

Finnish Fever concert tour of the US in 1994 and the highly successful Accordion Tribe & Medicine Man tour of Europe in 1996.

Until recently, Maria was an instructor in accordion at her alma mater, The Sibelius Academy, although now she devoted herself full time to composing and recording. This past year she was, along with Aldargaz, the first "folk music" artist in Finland's history to receive the "Prize of Finland" award for artistic excellence (an award which was exclusively bestowed upon classical, jazz or pop musicians in the past).

Maria has an extensive background in classical, jazz, pop and rock (in fact, while she was a student, she transcribed Jimi Hendrix solos for accordion), so it's not surprising that her music appeals to a diverse audience. The jazz-inflected elements of the Carlos Gardel piece "Surin Silmät" would be equally at home in the cabarets of Paris

as in Helsinki, while "Säde" contains echoes of Celtic music interwoven with modern Finnish themes. Perhaps only the land of Sibelius could produce a performer capable of redefining the accordion as an instrument of grace and beauty, with haunting and sensuous music that glistens and swirls like the northern lights in the Finnish sky.

The accordion has found a daring visionary in Maria Kalaniemi.

"I think the accordion is so dynamite," Maria bubbles, "...no, what's the word...dynamic! Yes, there is so much dynamics and dynamite! That's good!"

It's good indeed that someone from so far away can show us how an instrument so frequently underappreciated can explode with singular beauty.

Ryko Info

MARIA KALANIEMI: IHO

Renowned Finnish musician takes the accorcion to new heights on her first album for Hannibal

Maria Kalaniemi

Suunto

world's biggest compass maker

Compasses, diving equipment and electronics are Suunto Oy's business. Suunto is making a determined effort toward the North American market. The world's biggest manufacturer of compasses, Suunto holds more than a third of the global market. In September, Suunto made a long-term contract for the supply of hikers' compasses with Johnson Worldwide Associates, the second-biggest manufacturer of hiker's compasses in the USA and the biggest seller of baseplate compasses in North America. Just before this deal was clinched, Suunto bought out the entire issued stock of a Swiss company, Recta AG, the world's third-biggest maker of baseplate compasses.

Based in Espoo near Helsinki, Suunto is an excellent example of a Finnish company with high-tech niche skills that have made it the global leader in its field. The Recta takeover boosts Suunto's global market share of baseplate compasses to roughly 35 percent. Suunto is particularly strong in Europe and North America.

Suunto's second strong specialty is sport diving equipment, with approximately a 20 percent market share in dive computers and gauges. In diving instruments, Suunto manufactures and acts as agents for electronics and

other products. It owns FitzWright Co. Ltd in Langley, Canada, which is the biggest producer of diving suits in North America.

Suunto started out sixty years ago by making field compasses for the Finnish army. Its evolution has been steered by Finnish engineering skills and its faith in product development. The company's biggest production plants are adjacent to its head office in Espoo. The product range has been expanded from compasses in accordance with the demands of the distribution side. The company's president Jorma Kallio says growth will continue along these proven lines.

"Suunto aims for profound expertise in instruments for the outdoors and for hiking. Because of market demands, our range also includes other camping equipment such as camp stoves and lights, even sunglasses for mountain climbers. Our array embraces almost everything except clothing. We are also strong in instruments for professional applications such as forest measurement and mapping. Compasses for boats are also an important part of our production schedule," Kallio reports.

In the diving business, according to Kallio, the distribution system increasingly

dictates the terms of the product range. Retailers in the business only want to deal with one-stop suppliers.

"In sport diving, we aim to be the best instrument maker. We also make or anyway provide pretty much everything needed for diving. The reason is that the distribution channels have narrowed, with retailers buying exclusively from a handful of dealers."

Suunto is the number-one manufacturer of baseplate compasses by a clear margin, but Kallio won't say for sure what the situation is for diving. "Suunto's leading competitors are Uwatec of Switzerland and Oceanic of the USA. They're all about the same size. I used to say we're the second biggest - I won't be far wrong in that case. But we could just as easily be in first or third place."

Telecom Technology for Finland's Neighbors

Whereas about 60 percent of the Suunto Group's net sales of over \$60 million is generated by compasses, instruments and diving equipment, the other 40 percent comes from telecommunications in Finland and its neighboring territories. A subsidiary of

advantages are closeness to the customer, humility and speed. We believe that a versatile subsupplier with reliable deliveries will find opportunities in the biggest projects."

Globally Small Player, but a Giant in its Field

The annual net sales of Suunto's compass, instrument and diving division totaled about \$40 million in 1995. This will certainly be boosted by the Recta AG takeover to somewhere between \$50-60 million. This means even the biggest compass maker in the world isn't doing any enormous volume of business.

"Overall profitability comes from small streams. For example, the global market in baseplate compasses amount to less than \$50 million, and the boat compass business is only about half of that. Global operations in these niche markets demand efficiency, above all in marketing, brand image-building, and distribution channel management," Kallio explains.

The recession of the early 1990s hit Suunto just as heavily as many other Finnish and continental European companies. Hard times followed a heady boom. The family-owned company was forced to restructure, and Jorma Kallio, who had served as company president from 1980 to 1987, was called back to do the job in 1992. At the beginning of 1993, the Niemistö family sold a controlling interest in Suunto to the venture capital company Sponsor. In the summer of 1995, Suunto went public on the Helsinki Stock Exchange. Today, Sponsor still holds a 55 percent slice of Suunto, but Sponsor has publicly announced its intention to give up its majority holding.

"What the time schedule is, to what extent and how, we just don't know. Of course, we can tell them our wishes, but the proprietor calls the shots," Kallio says.

"I've noticed that the trend in this business is to move ahead by fits and starts. When you work hard on growth, you leap up to the next level, where earnings always reach a plateau. When things have settled down on that level, you can expect the next leap in profits," Kallio says.

Helsinki Metropolitan

Favor Air Lux: Air Integrated Dive Computer by Suunto.

President Jorma Kallio: Suunto aims to be the best instrument maker in the sport diving market.

GROWTH

from page 10

and Russian Jews, and these are all marrying people.

"In Finland it is proven that only one per centum of the people are illiterate. Those who come here can read and write. Many of them have trades. Many of them are good carpenters, painters and polishers. They get union wages.

"Fitchburg has many large papermills, cotton and woolen mills, yarn mills, one of the largest gingham mills in the country, steam engine manufacturing, a great bicycle and fire-arms factory, machine shops, one of the three largest saw shops in the United States, novelty turning shops, one steel horse-collar shop where horse collars are made, not only for the work horses of this country, but orders have been filled for collars for artillery horses of Austria, England, and other parts of Europe. Not only is paper made here at the rate of one ton every eight minutes, but paper making machinery is made here. Into all these busy places, the industrious,

perservering, faithful, phleg-

matic Finlanders are finding their way.

"The supervisor of the census in this district in 1910 says that at Washington, Fitchburg is said to have the second largest Finnish colony in the United States; the largest being in Minnesota. At the landing wharves in Boston for the Atlantic liners, when steerage passengers disembark from a Baltic steamer the word goes around: 'Here's another crowd for Fitchburg.' There is no mistaking true Finnish faces. There is no mistaking their destination now.

"A little over a year ago the Finlanders here took a census among themselves. The improvised enumerators returned 3,850 names for Fitchburg alone. The best judges among them give 5,000 as the present number. If the Russian government increases the rigour of its administration over Finland, more will come this year. In fact some come with every steamer.

"Not only is the city's population increased by these

'coming Americans,' but Ashby, Ashburnham, Westminster and other places in north Worcester county are being occupied by them. In the editorial office of the 'Raivaaja' (Pioneer), it was stated that not less than 5,000 acres of farming land is owned and under cultivation by Finns in the three towns mentioned, 3,000 acres being owned and occupied in Ashburnham alone. Standing upon the sidewalk 'up town' in Fitchburg, one would think that half the milk wagons bear Finnish names. They are splendid farmers. Their cows give good milk, for the Finn farmer minds his business. These people come here to stay.

"The local association has 152 names of Finlanders enrolled, 20 or more being the young women. The men's ages run from 18 to 20 to past middle life; the elderly,

bald-headed man sitting beside the youth of 20, both intent on learning how to speak and write English.

"The eight classes meet on Tuesday and Thursday evenings. Wednesday evenings a class of Italians meet. A band of young men from Syria are now negotiating to form a class by themselves for the same purpose. The teachers are from the high and normal schools. Each pupil is required to pay 10 cents an evening when he is present towards the expenses of tuition.

"The fidelity to their pursuit of most of them is inspiring. One Finn has to be at work at 3:30 o'clock in the morning. Regularly as his class meets he is on hand and practices until 9 o'clock. Really they are expected to study at home. Some of them show they do by the progress they make. One student, after the

eighth lesson, wrote a letter to his teacher. The spelling and penmanship were good. An Italian student who cannot read nor write his native language, now reads and writes English. Spelling with the Finns is hard, for in the Finn language spelling is phonetic. They have but 21 letters in their alphabet. The combinations of consonants in English is perplexing to them.

"The method of instruction is so simple and so direct that persons of different languages can sit side by side under the same teacher and all learn to speak English. This does not mean classical English, of course, but enough for maids and mistresses, workmen and employers to get along smoothly.

"The Finlanders are not the ignorant people that some suppose all working class for-

turn to GROWTH page 16

DESTRUCTIVE FORCES

from page 8

It's that Kalevala time of year again.

Don't just celebrate the epic - read it!

Some of the Kalevala materials available from Raivaaja

The Kalevala: Epic of the Finnish People, translated by Eino Friberg; illustrated by Björn Landström; hard cover, 408 p, **\$39.95**

Kalevala Mythology by Juha Y. Pentikäinen; translated by Ritva Poom; hard cover, 265 p. **\$25.00**

The Kalevala, an epic poem after oral tradition by Elias Lönnrot, translated by Keith Bosley; soft cover, 679 p. **\$13.95**

The Kanteletar, lyrics and ballads after oral tradition by Elias Lönnrot, selected & translated by Keith Bosley, soft cover, 189 p. **\$ 9.95**

Relevance of the Kalevala, Comments, Quotes and Quips by Helmi Kortte-Errkila soft cover, 74 p. **\$10.00**

The Magic Storysinger, from the Finnish Epic Tale Kalevala, retold and illustrated by M. E. A. McNeil, hard cover, 111 p **\$16.95**

Louhi Witch of North Farm, a story from Finland's epic poem the Kalevala retold by Toni de Gerez, pictures by Barbara Cooney, 28 p, ages 3 - 8, hard cover (regularly \$13.95) sale **\$9.75**

To order, send a check or money order (please add \$3.00 for postage; Mass. addresses must also add 5% state sales tax) to:

RAIVAAJA,
P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600

"When Juho Valkola could not get in to see you, he asked me to bring this announcement of a stay on the auction at his farm - since I was on the way here."

Stenfors said nothing, but Kalenius raised his puffy, drunken face from the bed and said in a hoarse voice:

"You're a fine, light-footed lad to be delivering such papers."

"So I am."

"You must feel good to be entrusted with such matters," said Stenfors, going to the table. Apparently not noticing, he brushed the paper Janne had put there to the floor.

"This man has even been a juror," said Kalenius.

"Oooh!" said Stenfors mockingly.

Hautala was already putting his hat on over his gray hairs, intending to leave without replying to Stenfors' taunt. But Stenfors added:

"Do you always throw papers on the floor in places like this?"

Hautala took off his hat, turned back, and said in a voice that shook:

"I've known people called gentlemen before this and had doings with them, even fought battles with them, but never before have I seen two young men bark like curs at a sixty-five year old man."

"You get to see all kinds...but keep your mouth shut now."

"So it seems. You even get to see types who drink and carouse on money wrung from the mouths of the starving poor. Isn't that something to laugh about?"

"What...what do you mean?" Hautala straightened up.

"Ask your conscience! And I tell you, if you don't pick that paper up right now, I've still got enough strength left to make you do it. And if nothing else helps, I still have horses and can go to the governor to ask which one of us has to pick it up."

Looking doubtful, the slightly built Stenfors picked up the paper, adding that Hautala, and not he, had thrown it on the floor.

"Don't brag about your horses, they'll soon be sold and you'll be in a soup kitchen," Kalenius interjected.

"I'm sure of it, I know that better than you..."

"Well, why such a big mouth then!"

"I'll tell you one thing, Kalenius. When I eat my portion at the soup kitchen table, I'll eat it with a clear conscience. I'll still be able to raise my gray head and look people in the face because I'm not a scoundrel like you."

"A scoundrel?"

"Do we have to start demonstrating the truth? If you want, I'll begin with a subpoena for falsifying letters of credit, since the sheriff is here now. You can charge me with anything you think I'm guilty of."

Kalenius rose from the edge of the bed cursing with rage.

"Calm down now," said Stenfors who was listening, his face gray.

"Just don't come here," Hautala said, looking at Kalenius. "Or would you like to try wrestling?" he added. Kalenius went on cursing and said noth-

ing.

"I have to go to a meeting of the welfare committee. I've heard that the governor has ordered the sheriffs to help these committees in the appropriate manner. Is there any truth in that? The sheriff has so much to do here even at night that it might it be better to have an assistant. It reminds me of Vennu Kari when he was chosen for the welfare committee. He said: 'Who the devil has time to take care of the poor?' Goodbye now. You really can pursue my charge against Kalenius, if you want to. I'll back up my words."

Janne left. Driving through the church village to the parsonage, he saw an empty flour sack tossed out of a store warehouse. It frightened the horse and the animal jumped to one side. Six or seven beggars had been waiting at the door, and they leaped on the bag, rending and tearing it from each other's hands. Then they fell on it to lick up the dust and the few lumps of flour that still clung to it. The group took up the whole width of the road, struggling and battling for their share with tooth and nail. Shreds of fabric went down their throats along with the flour as they fought with mindless greed, an awful, savage gleam in their eyes. Hautala was able to proceed only after the sack was torn to pieces and each of the combatants went his way licking at his shred of it.

To be continued

© Translation Richard Impola 1996

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Matti Pekkanen:
Talousskänne
tänä keväänä

Presidentin työllisyysryhmää vetänyt **Matti Pekkanen** uskoo, että talousskänne tapahtuu tänä keväänä ratkaiseva käänne ylöspäin. Pekkanen arvioi *Aamulehden* haastattelussa, että työttömiä on kolmen vuoden kuluttua alle 300 000.

Tasavallan presidentti **Martti Ahtisaari** asetti vuonna 1994 työryhmän, joka etsii keinoja työttömyyden painamiseksi viidessä vuodessa alle 200 000:n. Matti Pekkanen toimi työryhmän puheenjohtajana.

Työryhmän tavoite ei todennäköisesti toteudu, Pekkanen myöntää. Hän pitää nollakasvun vuosina tapahtunutta työttömyyden vähenemistä melkein ihmeenä. Työttömyys väheni 42 000:lla kahdessa vuodessa.

"Myönnän, että työttömyys on keventynyt pääasiassa työvoimaviranomaisten työllistämistoimien ja koulutuksen turvin", Pekkanen sanoo.

Kansantuote
huippuvuosien
tasolla

Suomen bruttokansantuote, bkt kasvoi viime vuonna yli kolmella prosentilla nousten 569 miljardiin markkaan. Se merkitsee paluuta lamaa edeltäneelle tasolle.

Laman aikana Suomen tuotantorakenne on muuttunut perusteellisesti. Vientin osuus bkt:stä on 1990-luvulla noussut 23 prosentista 38 prosenttiin samalla kuin investointien osuus on laskenut kymmenen prosenttiyksikköä. Työssäkäyvien määrä on saman ajan kuluessa laskenut 370 000 ihmisellä. (Suomi-Seura)

Muistithan
uusia
tilauksesi?THE FINLANDIA
FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd
Friday of the month from
October through May.

CENTRAL
PRESBYTERIAN
CHURCH

593 Park Ave & 64th St., NYC

Mailing address for
information

P.O. Box 2590

Grand Central Station,
New York, NY 10163

Kokoomus ohitti
keskustan

Taloustutkimuksen Yleisradion suorittaman mielipidemittauksen mukaan kokoomuksen kannatus on keskustan kannatusta suurempi.

Sosiaalidemokraattien kannatuksiksi mitattiin tammikuussa 24,8 prosenttia (28,3 vuoden 1995 eduskuntavaaleissa ja 24,5 vuoden 1996 kunnallisvaaleissa), keskustalle mitattiin 20,2 (19,8 ja 21,8), kokoomukselle 21,2 (17,9 ja 21,6) ja vasemmistoliitolle 9,1 (11,2 ja 10,4). Rkp:n kannatus oli 4,7, vihreiden 9,8, nuorsuomalaisen 3,7, kristillisten 3,3 ja perussuomalaisen 1,0 prosenttia.

Mainostelevisiion Radarilta tilaaman tutkimuksen mukaan kolmen suurimman puolueen kannatus on 1,2 prosenttiyksikön sisällä. Tämän tutkimuksen mukaan sosiaalidemokraatteja kannattaa helmikuun alussa 24,3 prosenttia, kokoomusta 23,2 ja keskustaa 23,1 prosenttia suomalaisista.

(Suomi-Seura)

Pohjoismaiden neuvostolla
turvakokous Helsingissä

Pohjoismaiden neuvosto pyrkii järjestämään Pohjolan ja sen lähialueiden turvallisuutta käsittelevän laajan konferenssin elokuussa Helsinkiin.

Konferenssia valmistelevalle neuvoston puheenjohtajisto pyrkii saamaan Pohjoismaiden pää-, ulko- sekä puolustuministereitä paikalle.

Lisäksi tavoitteena on saada korkean tason edustajat mm. Natosta, WEU:sta sekä IVY:stä.

Pohjoismaiden neuvoston omien jäsenten lisäksi tilaisuuteen kutsutaan Baltian maiden, Venäjän, Puolan ja Saksan parlamenttien edustajia sekä edustajia mm. Euroopan neuvostosta, Barentsin neuvostosta ja Arktisesta neuvostosta.

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan puheenjohtaja kansanedustaja **Jarmo Wahlström** (vas) kertoi äskettäin, että tarkoituksena on keskustella laaja-alaisesti turvallisuuteen liittyvistä kysymyksistä. Esillä ovat mm. pakolaisuus, rikollisuus sekä ympäristöön ja sosiaaliseen turvallisuuteen liittyvät asiat.

New Yorkin Suomalainen
Evangelisluterilainen
SEURAKUNTA

at Park Avenue Methodist Church
106 E. 86th St., NYC 10028

Maaliskuun 2 pv. jumalanpalvelus
ja Herran Pyhä Ehtoollinen kello 3.30 iltapäivällä.
Hemerokka, uunipannukakku ja kahvipannu odottavat
kirkkokansaa 3. kerroksessa Tuula Malmin valmistamana
jumalanpalveluksen jälkeen. Hinta \$5.00

Maaliskuun 16 pv. jumalanpalvelus
kello 3.30 iltapäivällä.
Kahvitarjoilu sen jälkeen 3. kerros.

Maaliskuun 23 pv. Palmusunnuntaina
jumalanpalvelus kello 3.30 iltapäivällä.
Esiintyy Hanna Härmänmaa ja säestäjä.
Kahvitarjoilu 3. kerros.

Maaliskuun 30 pv. Pääsiäissunnuntaina
jumalanpalvelus ja Herran Pyhä ehtoollinen
kello 3.30 iltapäivällä.
Annika Mylläri laulaa soolon ja myös ehtoollisen aikana.
Kahvitarjoilu 3. kerroksessa on Vieno Williamsin lahjoittama.

Paastonajan ja pääsiäisen ilosanoman merkeissä
haluamme tervehtiä kaikkea helmolaistamme.

Pastorit Mäkelä ja Salim
New Yorkin Suomalainen Seurakunta

Rasismi puhuttaa
Suomen valtioneuvostoa

Rasistisiin tekoihin puuttumisen kynnystä halutaan alentaa Suomessa. Valtioneuvoston tarkoituksena on tehdä periaatepäätös hallinnon toimista suvaitsevaisuuden lisäämiseksi ja rasismien ehkäisemiseksi.

Periaatepäätöksen luonnos on jo kävellyt valtioneuvoston istunnossa. Asia jäi pöydälle, sillä ministeri **Ole Norrback** (r) halusi vielä selvittää pohjoismaista yhteistyötä, suhteita Euroopan neuvostoon ja ulkoministeriön roolia.

Periaatepäätöksellä veloitetaan viranomaisia entistä herkemmin puuttumaan rasistisiin ilmiöihin ja muutoinkin kaikenlaisen suvaitsemattomuuteen. Etenkin poliisien, opetusviranomaisten ja työvoimaviranomaisten velvollisuudet kasvavat.

Periaatepäätöksen taustalla on huoli siitä, että maahanmuuton lisääntyminen on kiihdyttänyt suvaitsemattomia asenteita ja rasistisia ilmiöitä maahanmuuttajia kohtaan.

Suomi on tämän vuosikymmenen aikana muuttumassa entistä monikulttuurisemmaksi yhteiskunnaksi, vaikka maahanmuuttajia on edelleen suhteellisen vähän verrattuna muihin maihin Euroopan maihin.

1997

Helsinki
5-days
airfare included
\$499*

During January and February. Depart
New York on Thursday and return on
Monday. Price includes roundtrip
airfare on Finnair, transfers
between airport and Helsinki, 3-
nights accommodations in a first-
class hotel, buffet breakfast daily.

Here is the perfect chance to go to Finland to visit friends and
family. For information and reservations, please call today.

Norvistä

TRAVEL

SERVICE

228 East 45th Street • New York, NY 10017

(800) 677-6454 • (212) 818-1198

* Price per person double occupancy from New York. Does not include \$22.95 in taxes, government and facility usage fees. Last departure date: 2/27/97.

RAIVAAJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00; 3kk \$16.00
Ulkomaat: 12kk \$33.00; 6kk \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Kadetti Titta Lindqvist (vas.) pitää kevyen palveluspuvun livi-muunnelmasta. Vaatesuunnitteluun osallistuva Reija Hansson on pukeutunut naiskadettien suuren juhlapuvun viittä vuotta vanhaan (kesk.) ja juhlapukuun, johon kuuluvat spencer-tyyppinen jakku, kapea pitkä hame, frakkipalja, musta rusetti ja valkoinen cummerbund vyö.

Suomen naissotilaiden sotisovissa pehmenneetyt linjat

Suomen ensimmäinen naiskadetti Titta Lindqvist sai ensimmäisenä kantahenkilökunnan virkapuvuston viime syksynä. Hän aloitti silloin opiskelunsa maanpuolustuskorkeakoulussa.

Näinä päivinä ovat saaneet uudet palveluspukunsa ne viisi naista, jotka vuoden alussa tulivat maanpuolustusopistoon Lappeenrantaan. Kokonaisuuteen kuuluvat juhlapuvut he saavat vasta sitten kun valmistuvat vänrikkeiksi, laivastossa aliluutnantteiksi.

Saman puvuston saavat myös sotilasammattihenkilöstöön kuuluvat naiset, joita ennen sanottiin värvetyiksi. Heitä on puolustusvoimain palveluksessa vajaat kolme sataa viettäjänä ja tilannevalvojina.

Puvusto pohjaa perusideoiltaan Satu Kesälän ja Tuija Ritokallion Kokkolan ammatikorkeakoulussa laatimaan opinnäytetyöhön ja sen perusteella valmistettuihin prototyyppihin.

(HS)

Susiluolan kaivauksia jatketaan kesällä Kristiinankaupungissa

Susivuoren Susiluolan arkeologisia kaivaustutkimuksia jatketaan kesäkuussa parin kolmen viikon ajan. Karijoen ja Kristiinankaupungin välimaastossa olevasta luolasta pyritään selvittämään, löytyykö jälkiä ihmistoiminnasta. Jos jälkiä löytyy, tutkijat haluavat tietää, milta ajalta ne ovat.

Yli-intendentti Paula Purhonen Suomen Museo-virastosta kertoi, että luolasta viime kesänä löydetty kätäänsopiva työkalua muistuttava kvartsiittinen tai hiekkakivinen kivenmurikka on ihmisen tekemä.

"Kappale on tehty sellaisesta kivilajista, ettei sitä ole yleisesti meidän kiviakauden aikana. Vaikka kivessä selvästi näkyvät iskun jäljet, se on myös kulunut. Voisi ajatella, että vesi on kuljettanut sitä edestakaisin. Olemme ajatelleet, että se saattaisi olla jääkaudesta edeltävältä ajalta."

Toistaiseksi tutkimuksista saadut selvitykset eivät vahvista tai sulje pois sitä mahdollisuutta, että Susiluolassa olisi oleskeltu ennen viimeistä jääkautta.

(HS)

Taivaskanavasta uusi sopimus

Suomen Yleisradio on solminut uuden sopimuksen norjalaisen Telenor yhtiön kanssa suomalaisen televisiolähetysten välittämisestä koko Eurooppaan. Yle allekirjoitti jo viime kesänä samansisältöisen sopimuksen Telenorin kanssa, mutta syksyllä kävi ilmi, ettei yhtiö vielä kyennyt viemään sopimusta käytäntöön.

Tämänkertaisen sopimuksen pohjalta päästään koelähettyksiin toukokuussa.

Lähetettävä ohjelma on niin sanottu Nackasignaali, joka tällä hetkellä näkyy Tukholman ympäristössä sekä joidenkin kaapeliyhtiöiden välittämänä muualla Ruotsissa. Ohjelmavälitys on digitaalinen ja maksullinen. Sen seuraamiseksi tarvitaan ns. musta laatikko ja älykortti.

Teknisistä tiedoista, mm. laitteiden ja korttien saatavuudesta informoidaan maaliskuussa.

(Suomi-Seura)

Raivaa Publishing
Companyn

Vuosikokous

Saiman Puistossa
Scott Road
Fitchburg, Mass.

TORSTAINA
huhtik. 10, 1997

Kokous alkaa klo 7:30 ill. ja siinä käsitellään kaikki säännöissä määrättyt ja sääntöjen mukaisesti esille tulevat asiat. Kaikkia osakkeenomistajia kehoitetaan osallistumaan. Ellei se ole mahdollista, heidän tulee lähettää valtuutettunsa.

Rekisteröinti alkaa klo 7:00 illalla.

Fitchburg, Mass.
tammik. 16, 1997

MIMMU M.A.
HARTIALA-SLOAN
presidentti

ROY HELANDER
sihteeri

GROWTH

from page 14

eigners are. They all read and write their own language, and could the average American workingman know as much of the history of his native country as these Finlanders do of the history of their native country, the average American would know more than he does now.

"This work of the local Y. M. C. A. cannot be done without funds. If we would all make our country the best country in the world, and the American citizens the best people in the world, the we should all assist every incoming man and woman to be the kind we want them to be. We can do this best through the English language. It costs our Y. M. C. A. about \$50 the month to carry on this work. With more classes it would cost more. The first outlay for charts and all the appliances to use in the teaching is considerable. The 10 cents from each pupil cannot meet these

expenses. The teachers have to be paid.

"If 100 persons would each send one dollar a month to the treasurer for a year it would cover the expenses for the remainder of this season's course and give a good start on the next. Those who can should give liberally and if possible, in a lump sum. Certainly it is worth something to the mistress of a home to have an industrious, kindly-disposed girl come into her kitchen understanding the mistress' English and thus able to do the work. The same with a man who works on wood or iron or on the farm. If an order be given to a man or woman, it is important that that order be understood. The Young Men's Christian association of Fitchburg is working to have that order understood."

Fitchburg Sentinel
February 3, 1911

Teemu Mäelle

Palokärki-palkinto

Kuvataiteilija Teemu Mäki (s. 1967) voitti ensimmäistä kertaa jaetun Palokärki-palkinnon, 20 000 markkaa. Palkinto on Suomen Taitelijaseuran vuosinäyttelyn yhteydessä jaettava tunnustus. Palokärki nimen palkinto on saanut Akseli Gallen-Kallelan vuonna 1893 maalaamasta guassista. Samana vuonna Suomen taitelijaseura otti vuosinäyttelyn vastuulleen.

Mäki sai palkinnon teoksestaan *Granny*, joka kuvaa hänen isoäitinsä viimeisiä elinvuolia.

Teemu Mäen tois on esillä Suomen Taitelijaseuran näyttelyssä, *Leikkaus 102*, Helsingin Taidehallissa. Näyttelyyn on valittu 97 teosta 72 tekijältä, joista kaksi kolmasosaa on naisia. Näyttelyn yhteiseksi teemaksi on muodostunut seksusaailisuus ja muistot, oman elämän tarkastelu.

Näyttely sulkee ovensa 16. maaliskuuta. Osa Leikkaus 102-näyttelyn teoksista on esillä myös Internet-sivuilla <http://www.uiah.fi/visual/>.

(Suomi-Seura)